

Hiszem, hogy a képzelet
erősebb a tudásnál,
hogy a mítosz
igazabb a történelemnél,
hogy az álmok
hatalmasabbak a tényeknél,
hogy a remény
mindig győzedelmeskedik
a tapasztalat felett,
hogy a nevetés az egyetlen gyógyír
a bánatra.
És hiszem, hogy a szeretet erősebb
a halálnál.

(Robert Fulghum)

BULÁNYI GYÖRGY

MISE INÁRCSON

Testvéreim! Nagypó mesél, nagy a figyelem. Mesélje el hát, hogy mi a szerelem? Jön az első bál, első ideál... – halottam ezt az ócska m. dalt kisgyerekek koromban. De ez alkalommal csak egy virtuális nagypó fog mesét mondani, nem is fogja énekelni a maga meséjét, és egy másfajta nagy-nagy szerelemről fog szólni mai története. El is kezdem. Hosszú lesz, de azért még este el fog végelesz.

XXII. évfolyam 2. szám 2015. február

A Koinónia régebbi számai elérhetők:
www.faragoferenc.webnode.hu

Bulányi György, Mise Inárcson	2736
Turiák Ildikó, A megújulás eszköze...	2738
Sarló Csaba, Könyvajáló...	2741
Garay András, Kedves Olvasók!	2742
Dryp, Mir 1 mi jut az eszembe...	2742
Korponai Erzsébet, Renitens gondolatok...	2743
Géczi Ivánné, Ahol születtem	2746
Farkas István, Vázlatok...	2747
Koronczay Lilla, A lélekgyógyító	2448
Merza József, Koldus a küszöbön	2749
Bulányi György, K.I.O. (részlet)	2751
Mécs László, Vadócba rózsát oltok...	2754
Barcza Barna, Jézus lelkisége	2754
Mlecsenkov Angel, Aki tele van...	2757
Vincze Gabriella, Hozzászólás...	2758
Az ordítózásról	2760
Görgey Gábor, Hangulatos tárca	2761

«Az emberi elkötelezés és folyóirata – családjunkért, nemzetünkért, mindenkiért – Isten Országának megvalósulásáért.»

Elérhetőség: koinonia.tarsak@gmail.com

A régebbi számok elérhetők itt is:

<http://www.epa.oszk.hu/html/vgi/boritolapuj.phtml?id=02501>

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy Jóisten. Nem volt magányos. Nagy szerelemben élt-halt valakivel. Akkor szerelemben, hogy a Lelkük egészen közös volt. Nem is lett a Lelkük közösség, hanem már eredetileg is az volt, és éppen ezért lettek szerelmesek is egymásba, mert a lelkük közös volt. Elmondhatatlanul boldogan éltek egy nemistudom mekkora faluban, csak azt hallottam róluk, az áldottakról, hogy magyarul beszéltek. A falujuk neve: Időfalú volt, s ez a falu Idország kellős közepén feküdt. Úgy, a domboldalba, egy hős patak partján. Egyszer volt, másszor volt, nem is tudom, mikor volt,

gondoltak egyet. Azt gondolták, hogy legyen már részük az nagy boldogságukból másoknak is. Kötényt öltöttek ezért, s elkezdtek agyagot gyúrni. Kett t is gyúrtak. Szép lett az els is. De hát a második, az meg milyen lett? Az olyan szépre sikerült, hogy el sem tudom mondani nektek, hogy milyen szépre. Hát még mikor Lelket is leheltek, még hozzá a maguk Lelkét beléjük, akkor milyenné lettek? Olyan szépekké, hogy menten egymás nyakába borultak. A szebbik fajta azt mondta a másoknak, hogy Ember. Az Ember meg azt mondta a másoknak, a szebbre sikerültnek, hogy Asszony.

Aztán esett az es , fújt a szél, s az Ember addig nézte az Asszonyt, az Asszony meg addig nézte az Embert, hogy ki nem találjátok, mi lett annak a vége. Ezért inkább megmondom: szerelembe estek. S addig csókolgatták egymást, hogy nekik nem kellett kötényt öltetniük agyaggyúráshoz. Nem, mert csókolódzásuknak az lett a vége, hogy csak bölcs t kellett faragniuk, s belerakni abba egy síró-rívó csecsem t. El bb az els t, aztán a másodikat. Ki tudja mennyi gyerek lett a csókolódzás eredménye? Fél tucat, vagy egész talán, nem tudom? Hát annyi, amennyit a Jóisten adott. Mire megn ttek a síró-rívó bubák, akkorra meg k is elkezdtek csókolódzni. Olyan nagy sikerrel, hogy nagy-nagy nemzetek is születtek bel le.

Egyszer volt, hol nem volt, de ezt már pontosan tudom, mikor volt. Több mint ezerszáz esztendeje volt, hogy az egyik ilyen nagy és sokszázezer emberből-asszonyból álló nép eljött a világ egyik legszebb tájára. Nincs is szavam rá elmondani, hogy milyen szép volt ez a táj. Pisztrángok úsztak a patakokban. S a patakok nevei, Istenem, hogyan csilingeltek azok is! Az Urszu vize egy zúgónál beleömlött a Bisztrába, a Bisztra vize pedig futott a Marosba, a Marosé meg már egyre inkább megfáradtan csak beleömlött a Tiszába. Hát még az égig ér havasok meg hegyek, melyek l futottak lefelé a patakok, azok milyen szépek voltak! A Hargita, a Görgény meg az Istenszéke, s a Székelyk meg a gyalui havasok a tordai hasadékkal.

És még másfelé is hömpölyögtek a fürge patakok meg a gyönyör bbnél is gyönyör bb folyók: az Ilva vize, mely beleömlik a Szamosba, az meg a Tiszába, mely kiér az Alföldre, és a nektárt csöpögtet Tokaj lábánál beleömlik a Bodrog is a Tiszába. Öt folyó vize ömlik egybe, amíg Bodrog lesz bel le: a Tapoly, az Ondava, a Laborc, az Ung meg a Latorca. A Tisza meg elviszi vizüket a széles Dunába. A Duna meg az összes vizeket a tengerbe, de közben még felszedi a Maros testvéreinek, az Olnak megfáradt, de a székely havasokban még fürge vizét is. Meg ne haljatok, amíg mindegyikbe bele nem nyújtottátok legalább a kisujjatokat! Nem mondom tovább, hogy micsoda csodaországba került ez a nép, a mi népünk. Az egyik söm, talán a harmincadik vagy negyvenedik nagyapám és nagyanyám ott volt Vereckénél is, amikor a Tisza forrásvidékén bejöttek k e felejtethetlenül drága földre.

Más mesébe kezdek. Egyszer volt, hol nem volt, nem tudom mikor, de nagyon régen volt, mikor is egy nagyon szomorú órában elfelejtettük, hogy Isten akaratából csak csókolódzni szabad. Meg ölelni és ölelni. Ennyit és ennyit tehetünk csak, és sohasem rabolhatunk, meg sohasem ölhetünk. Hullahegyek lettek e felejtésünkbe l meg hadi özvegyek és hadi árvák. Meg számárságokat is kezdtünk beszélni. Olyanokat, hogy Talpra magyar meg, hogy fényesebb a láncnál a kard. S e számárkodásainkba még a Jóistent is belekevertük: László királyunk vitéz lovagságát, ó ha csak ezt látnád. Majd belepusztult nemzetünk e kardot meg László lovagságát dicsérésbe. Abba, hogy elfelejtettük, hogy csak csókolódzni és ölelni szabad.

De mielőtt még egészen elpusztultunk volna, jött valaki, aki kezdetben, azaz olyan régen, amikor még id sem volt, ez a valaki magánál a Jóistennél élt. És eljött onnan közénk, hogy újra elmondja nekünk, amit id közben elfelejtettünk. Azt, hogy mi a módi odafent az világukba. De mi nem sokat tör dtünk vele, és annak rendje és módja szerint felszegeztük egy fára, hogy belé fojtsuk a szót Belé bizony, mert mi csak arról akartunk tudni, hogy fényesebb a láncnál a kard, meg arról, hogy az ellenséget bele kell fojtani a tenger vizébe. Arról, hogy csak ölelkezni szabad, nem akartunk hallani. Így voltam ezzel magam is. Ifjúságomban hívtak, hogy menjek a Donnak sárga vizéhez és mentem is volna, ha korábban szenteltek volna pappá, De mikorra felszenteltek, már bekövetezett volt a második magyar hadsereg sztálingrádi katasztrófája.

Egyszer volt, hol nem volt, pontosan Debrecenben és 1945 februárjában az történt, hogy négy-öt magyar összehajolt. Magam is köztük voltam. Akkor töltöttem be 26. évemet. Olyan 16-18 éves korú lányok meg fiúk voltak ezek az összehajló magyarok. Mit csináltunk összehajolva? Felfedeztük a spanyol viakszot. Rájöttünk, hogy mit tanított Jézus. Mit l lettünk ilyen okosak? Attól, hogy a tanító nénik megtanított bennünket hat éves korunkban olvasni, S azt kellett olvasnunk, amit találunk. Ha az van leírva, hogy Szeressétek ellenségeiteket, akkor nem lehet azt olvasni, hogy... Mit is? Azt, hogy verjétek ki fegyvereitekkel az oláhokat Erdélyb l. Nem lehet, ha egyszer Jézus tanítványainak képzeljük meg mondjuk is magunkat – keresztényeknek. Jézust felszegezték egy fára, a f felfedez t csak fel akarták kötni egy fára. De olyan irgalmas bírái voltak, hogy nem tették meg vele. Arra ítélték csak, hogy raboskodjék, amíg él. Ennek ellenére 42. születésnapját már börtönön kívül ünnepelte meg szüleiével, testvéreivel, barátjaival. Mit csinált napközben, amikor nem ünnepelt? Törte a kokilla vasat a jászberényi úton az ócskavas-telepen, második m szakban pedig ellen rizgette, hogy ifjúságában helyesen fedezte fel-e a spanyol viakszot. A harmadik m szakban pedig megint kereste a négy-öt magyart, akivel összehajolhatna.

Talált is valakit. Többek között egy papot '67-ben, aki

elmondta, hogy van neki egy unokabátyja. is katolikus pap szegény, de nem tudja megtalálni a spanyol viaszkot. Azt állítja nagy-nagy bajában, hogy nincs is spanyol viasz. Nincsen, aki válaszolni tudna az kérdéseire, és emiatt aztán csak veszekszik az Istennel. Elhozhatná-e hozzám? Mondtam, hogy csak hozza. Bízta is, hogy jöjjön. Nem akart jönni: Minek menjen, ha egyszer nincsen spanyolviaszk? Aztán mégis csak eljött egyszer, nagyot beszélgettünk, s odaadtam neki a KIO hat vastag szamizdat kötetét. Falta, s mire elolvasta, megtalálta is a spanyolviaszkot.

Testvéreim, mert megtalálta azt '68-ban, ezért lehetünk mi negyven évvel később, 2008-ban itt és most az inárcsi M vel dési házban. 40 éves fiatal legény volt még akkor. Feri volt csak, nem Feri bácsi. Egy regényt lehetne írni életér l. A Bokorban annyi ember él olyan, akiknek élete megérdemelne egy regényt. De Feri bácsi életregénye lenne köztük alighanem a legszínesebb. Már elmúlt 60 esztendő, mire a dicsőséges felszabadító vörös hadsereg végre kitakarodott hazánkból, de itt hagyta társadalmunkban a maga szennyét: az ateizmust. Ha nem tudnátok, megsúgom Nektek, hogy az ateistákat is a Jóisten teremtette. És a maga képére és hasonlatosságára tette, amit tett. És csak azért, hogy ne legyenek ateisták, hanem legyenek azok is az szerelmes lányai és fiai. És Feri bácsi addig törte a fejét, és addig imádkozott, amíg meg nem találta a módját, hogyan is lehet megszólítani az ateistákat.

És valamikor, jó tíz éve, meg tudta szólítani az ateista Bíró Lajost. Lajos meg a felségét, meg a maga két gyereket, meg még a Tiszavirág meg a Napvirág nevű közösségeinek tagjait. Tíz év kemény munkájának, spanyolviaszk felfedezésének háttérével szolgáltatathatom én ki most az egyház szentségeit Lajos gyermekeinek: Ágnesnek és Gábornak, akik hisznek Jézusban. Hisznek ám! Ennek a hitüknek az a tartalma, amit Jézus tanított, amit most megszentelt formák között nyilvánosan lepecsételünk jézusi testvérei közösségeinek színe előtt. Nem bubákat öntünk meg, akik csak sárgát meg zöldet tudnak csinálni. A hitüket pecsételjük le. Meger sítjük ket, hogy tanítványaik is legyenek. Megújítják szövetségüket Jézussal. Amen.

*****

Fodor Ákos

IS

Nagy pohárból is lehet kicsit kortyolni.
– Ez is: szabadság!

TURIÁK ILDIKÓ

A MEGÚJULÁS ESZKÖZE AZ ÖKUMENIZMUS

1. Jézus szándéka és a kereszténység eddigi útjának eredménye.

Az eredmény, amit valamennyien jól ismerünk: a számtalan keresztény felekezet. Ezek a felekezetek mindnyájan egy forrásra hivatkoznak és közös gyökérből eredeztetik magukat.

Nekünk, e felekezet bármelyikében élő keresztények bármelyikének meggyezésünk, hogy forrásunk, gyökerünk Jézus és számunkra megízelt tanítása. Hivatkozási alapunk, eredőpontunk, hogy létrehozott egy tizenkét tagú közösséget. Lelkükre kötötte, hogy szeressék egymást, szeressék felebarátaikat, szeressék ellenségeiket. Lelkükre kötötte, hogy legyenek egyek az Isten világából való szeretetben és terjesszék ezt el a Föld végső határáig.

A közösen vállalt forrásból, sajnálatosan, valami Jézus céljától különböző gyümölcs született. Számtalan keresztény gyülekezet jött létre. Ez, miként erről még a későbbiekben beszélni fogok, nem feltétlenül kereszteli a jézusi szándékot. Az azonban már igen, hogy e felekezetek nem állnak túl jól az egymás iránti szeretet dolgában. Ennek következtében szükségszerűen nem állhatnak jól az emberiséget eggyé tevő szeretet terjesztésének dolgában sem.

Voltunk ugyan már rosszabbul is a korábbi történelmi időkben. Voltunk már fegyverrel is szemben egymással. Volt, amikor máglyával, kópáddal próbáltuk egymás meggyezését alakítani. Ez elsősorban a történelmi egyházakra, ezeken belül a katolikus egyházra vonatkozik. Minthogy én katolikus vagyok és annak ellenére, hogy nem vagyok autentikus személy, szeretnék az egyházam nevében bocsánatot kérni azokért a borzalmakért, amelyeket elkövettünk. Igen szégyellem magamat. Szeretném, ha az egyházam hivatalos képviselői, s a pápa is nyilvánosan bocsánatot tartana az inkvizícióért, a vallásháborúkért, a népiirtásokért - lásd indiánok - s minden ártásért. Sovány vigasz lehet csupán számunkra, hogy mindez már a múlté.

Miért is gyenge az ökumenikus párbeszéd határfoka? S hogyan tehet hatékonyabbá? Ezekre a kérdésekre kell keresnünk a feleletet.

Kerülnünk kell a megfellebbezhetetlen kijelentéseket. Ez ugyanis minden emberi tapasztalat szerint gátja egymás kölcsönös megértésének, elfogadásának, az egymásra találásnak. Állító mondataink végén is ajánlatos inkább kérd jelet használni. Nem pedagógiai okokból, hanem abból a meggy zéséb l, hogy az igazsághoz közelebb álló állítás csak egymás nézeteinek ütköztetéséb l, s közös forrásunkhoz viszonyításából születhet meg. Kérdéseimmel, állításaimmal erre a munkára hívom az itt jelenlév mindannyiunkat.

2. Egység és nem egyformaság.

Számtalan keresztény felekezet született az egyetlen forrásból, mondtam az imént. Azt is hozzátettem, hogy ez a tény nem feltétlenül áll szemben Jézus szándékával. Azért merem így gondolni, mert úgy tudom, hogy Isten nem szériában teremt. Rendre egyedi példányokat hoz létre. Ennek következtében már-már szükségszerű nek látom, hogy nemcsak a kultúrák, hanem a vallások is nagy tarkaságot kell, hogy mutassanak. Eme teremtésteológiai tény következtében lehetetlennek látszik, hogy az egységre hívó Jézus ne vetett volna számot azzal, hogy a hozzá csatlakozók is rendre kifejlészthetnek nem csupán egyetemes, hanem partikuláris elfogadottságú hittartalmakat, egyházszervezetet, liturgiát, egyáltalán vallási kultúrát. Minden ökumenikus törekvés, amely ezeket a különböző ségeket törekedne egy kaptafára húzni, eleve megbukna mindannyiunk ellenállásán. Megbukna, mert abba akarna kívülr l belebeszélni, amit sajátunknak, történelmi vagy megszentelt hagyományunknak éreznénk. Mindezeket a területeken kizárólag az egyes felekezetek jogosultak változtatásokat eszközölni, amennyiben azokat a közös jézusi örökséghez igazodni akarás megkívánja. Az egyes felekezetek nyilvánvalóan meg is akarnak újulni egész teológiájukban, egyházszervezetükben, tisztségvisel ikben is. Törekvésük csak igen aprólékos, szerteágazó, részletekre kiterjed s mindenekel tt az adott felekezetb l kiindulva járhat sikerrel.

Hibás az a gondolat az ökumenizmusra vonatkozóan, ami szerint a kálvinisták visszatérnek a katolikus felekezetbe, vagy a katolikusok csatlakoznak a lutheránusokhoz. Külön dogmatikák és külön egyházszervezetek mellett is lehetünk mindannyian Jézus tanítványai és Jézus közösségei. Ha az egyházszervezetet vagy a dogmatikát akarnánk egyesíteni, akkor ebb l csak gy lölet és vallásháborúk fakadnának, amint történelmünk ezt szomorúan mutatja is.

Az a megújulási törekvés, amelyben a különféle felekezetek együtt dolgozhatnak, s amelyb l uniformizálást elkerülve nagyobb egység remélhet , ennél egyfel l szerényebb, másfel l azonban mélyrehatóbb célt t zhet maga elé.

Közösen magunk elé t zhet célunk szerényebb, hiszen

nem kívánhatjuk feltérképezni, hogy valamennyi felekezeten belül miben és mi módon van szükség megújulásra. És egyáltalán, minden felekezeten belüli megújulás csak a felekezet tagjainak a dolga. ugyanakkor mélyrehatóbb a cél, amelyet magunk elé t zni nemcsak lehetségesnek, hanem elengedhetetlennek is látszik. Ez a cél a közös jézusi örökség megfogalmazása, hogy aztán ez az örökség inspirálja az összes jézusi egyházak, felekezetek megújulási törekvéseit. A közös örökség mind teljesebb megtalálásából, és annak érvényesíteni akarásából forrászó megújulásunk közelebb és közelebb vihetnek valamennyiünket egymáshoz Jézus szándékai szerint.

3. A jézusi örökség.

Mi hát a közös jézusi örökségünk? Err l kellene párbeszédet kezdenünk egymással. Kérlek, mondjátok el, hogy ti mit gondoltok róla? Els ként magam is megpróbálkozom megfogalmazásával. Olyasmit gondolok meghatározni, amit talán mindannyian el tudunk fogadni.

Ha egy szót mondok, akkor azzal alighanem egyet lehet érteni. Ez az egy szó - a szeretet. De többet is kell mondanom. Ki kell bontanom e szó általam jézusinak vélt tartalmát. Azt gondolom, hogy az szeretet, aki életét kivétel nélkül minden ember szolgálatába kívánja állítani. Ez a szolgálat pedig alapvet en kétféle módon nyilvánulhat meg. Aszerint, hogy rászoruló emberrel találkozom-e, avagy olyannal, aki engem bánt. Az els esetben a szolgálatban megnyilvánuló szeretet arra indít: adjam, felkínáljam neki azt, amiben rászorulónak látja önmagát, illet leg látom én t; legyen az akár kenyér, akár Ige. A második esetben pedig azt kívánja t lem ugyanez a szolgálatban megnyilvánuló szeretet, hogy a bántást ne viszonozzam bántással, hanem elviseljem és megbocsássam.

Hitem és meggy z désem szerint ez a mi, valamennyi keresztény felekezet közös jézusi örökségének középpontja, lényegi foglalata. Hitem és meggy z désem szerint ez az, amely közös meggy z déssé válva, ily módon személyes és felekezeti megújulási törekvéseinket inspirálva képessé teheti a kereszténységet elindulni egy olyan úton, aminek eredményeként eljut a szeretet a Föld végs határáig. Hitem és reményem szerint ennek erejében képesek lehetünk betölteni történelmi és immanens, azaz evilági küldetésünket. Létrehozhatunk egy mintatársadalmat, az Isten Földi Országát, amely mustármagból mustárfává növekedhet.

4. Mindnyájan felel nek vagyunk közösnek gondolt jézusi örökségünkhöz f z d viszonyunkban.

Ennek a számomra nagyon is nyilvánvalóan jézusinak tetszhet szeretet fogalomnak, s a mögötte lévő magatartásnak messzemen konzekvenciái vannak.

Ha egyetértünk az imént megfogalmazott jézusi szeretet definícióval, akkor abban is egyet fogunk érteni minden bizonnyal, hogy felekezetre való tekintet nélkül, vajmi kevés kivétellel mindannyian felelünk vagyunk a jelenlegi állapotért. Mégpedig azért, mert a jézusi alapításra hivatkozó egyházak döntő többségükben a maguk történelmi útján nem tartották magukat ehhez a jézusi örökséghez. Legalább is a nagykonstantini fordulat óta és következtében az egyházak többnyire létrehozták a trón és oltár szövetségét, s ezáltal alrendszerévé váltak egy adott hatalmi rendnek, amelyben bizony törekedtek a szolgálattal ellentétes uralkodásra, az adással ellentétes megtorlásra, fegyverforgatásra. Mindezzel alapvetően hűtlenné lettek a közös jézusi örökséghez. A jézusi szeretet alapján ugyanis a Hozzá tartozók sem egyedileg, sem közösségekben nem lehetnek támogató alrendszerévé egyetlen hatalomnak sem. Nem, mert feladatunk nem a különböző hatalmi rendek igazolása, hanem a szeretetrend megteremtése. Másképpen kifejezve ugyanezt: feladatunk nem abban áll, hogy alrendszerévé váljunk egy adott társadalomnak, hanem hogy megteremtünk egy másik társadalmat, amely csak a szeretet szolgálatát ismeri.

Az Isten Országáé, amelyről Jézus beszélt, kovász-társadalmat, modell- vagy minta-társadalmat, ha tetszik, kontraszt-társadalmat eredményez, amely elutasítja az uralkodás privilégiumát, a gazdagságot is, és lemond törekvéseinek fegyveres, azaz erőszakkal történő érvényesítéséről.

Meggyőződésem, hogy ez a jézusi egyházak feladata. Ha ezt nem végzik, akkor nem teljesítik küldetésüket. Ha ennek ellenkezőjét teszik, akkor áruló írástudóknak minősülnek, mivel Jézusra hivatkozva becsapják az emberiséget. Evangéliumot említenek, s annak ellenkezőjét adják tartalomként.

Kemény és fájó szó: mást hirdettünk, mint ami ránk van bízva.

E jézusi örökség érvényesítése nélkül feleslegesek is vagyunk. Ezt az alrendszer szerepét a különféle vallások, a Jézus ellenfelek is a miénkhez hasonló sikerrel betöltötték.

Az Isten Országáé feladata más: figyelmeztetés és felzárkózási pont kell, legyen az Isten Országához még fel nem zárkózó egyesek és társadalmak számára.

Korunkra vonatkoztatva is elmondom mindezt. A Föld jelenlegi tudásunk alapján el tudna tartani 12 milliárd embert. A Földön tényleg él 5 milliárdból két milliárd éheznek. A hatalmat gyakorlók annyi pusztító fegyvert gyártanak, amennyinek az árából a két milliárdot meg lehetne etetni jóllakásig. Aki kezébe veszi a fegyvert, bűnrészes nemcsak az embergyilkolásban, hanem a két milliárd éheztetésében is.

Minden olyan vallásosság, jámborság, kegyesség, amely a fentiekről nem vesz tudomást, Jézus ellen van, s újra keresztre parancsolná t, ha lehetne.

Ha egyetértünk abban, hogy a probléma elvi kitisztázása és a konzekvenciák gyakorlati vállalása nélkül elmegyünk a jézusi célok zűlése mellett, akkor azt gondolom megtaláltuk azt az alapot, amelyen állva jézusi örökségét szolgálunk, s a legnagyobb szolgálatot tesszük a különböző jézusi egyházaknak, amelyekhez tartozunk, s azokon keresztül társadalmunknak, nemzetünknek és az egész emberiségnek.

5. Mit kell tennünk?

Tennivalóinkat három csoportba osztom: menjünk vissza Jézushoz, illetve legyünk féltékenységet, haragot, neheztelést nem ismerő testvérek, építsük fel vagy építsük át Isten Országát hatékony, jézusi közösségek hálózatává. Biztos vagyok abban, hogy az én listám nem lesz teljes, figyeljetelek mi az, ami kimarad a felsorolásból és egészítsétek ki, hogy mindannyian, akik gyarapítani akarjuk, Isten Országát megtalálhassuk a testreszabott feladatainkat.

Visszatérni Jézushoz többek között azt is jelenti, hogy vállalni kell a küldetést, Isten népének egybegyűjtését. Felekezeti hovatartozástól függetlenül minél több embert kell személyesen meghívni Isten Országának építésére. Minél több helyen kell elmondanunk az egymás és az ellenség szeretés jézusi parancsát. Minél több embert, barátot és testvért kell meggyőznünk arra, hogy nem elég hallgatni a tanítást - tenni is kell. Nem elég tanulni és ezzel összhangban tenni, hanem másokat is kell tanítani arra, hogy tanuljanak és határozottan akarják, hogy Isten Országának népessége gyarapodjék. Tegyük mindenki számára elviselhetővé, majd élvezhetővé szűkebb-tágabb hazánkat, Európát, az egész világot.

Jézus határozottan ellene mondott annak a szemléletnek, hogy az az egyedüli jó, amit mi teszünk és annak a szemléletnek is, hogy az a rossz, amit ti tesztek. Amíg a Krisztushoz tartozni akaró felekezetek ezen szemléletek foglyai, nincs meg az alapja annak a közös nevezőnek, amire az ökumenizmus törekedik. Közös nevező csak a jézusi tanítás és életalakítás lehet. Csak az lehet, hogy az egyes felekezetek kölcsönösen és nagylelkűen teljes szabadságot biztosítsanak egymásnak mindabban, amit Jézus nem tanított az életre bemehetés feltételének és nincsen ellentétben az életre bemehetés jézusi feltételeivel. Csak az lehet a közös nevező, hogy semmi másban nem kívánunk egységes felzárkózást, csak a mindent egybefoglaló szeretet-parancsban.

A tennivalóink második csoportjának taglalása el kell szerelnünk emlékeztetni a Zebedeus fiúkra, pontosabban arra a szituációra, amikor anyjukkal együtt eljötték Jézustól. Nevezetesen: az Országban az egyik fiú Jézus jobbán a másik pedig balján ülhesse. Jézus ezt is és minden egyéb egyéni és testületi eljogot, kizárólagosságot elutasít, akkor is és úgy gondolom most is. A Keresztel is tudta, hogy Isten a maga terveit nem köti az egyszer kiválasztottak leszármazóinak

testületi öntudatához. Jézus is a leghatározottabban elutasította a jeruzsálemiek igényét Isten Országára, ha annak nincs más alapja csak a testi leszármazás. Csak a jézusi igazság és szeretet képesíti a jézusi Országra az Ábrahámától származókat és az Ábrahámától nem származókat egyaránt. Ezzel a látással mindenki szembekerül, aki testületi alapon akarja eldönteni a Jézushoz tartozást. Jézus tanítását kell továbbadnunk, cselekedeteit kell tennünk ha Hozzá akarunk tartozni.

Akármennyire is fájdalmas, de Jézus szétválasztani is jött. Ővéi sem képesek mindenkit megnyerni. Tudnunk kell, hogy egybegyjtési szándékainknak vannak határai. Nem lehet mindennel és mindenkivel összeegyeztetni az örömhírt. Mindenkit kell hívni, de nem azon az áron hogy bármit is leadnánk a jézusi szolgáló szeretetből. A port-lerázás Jézusnál a visszautasítók visszautasításának jelképes cselekedete. Tudnunk kell ezt alkalmazni.

A küldetés vállalása gyümölcsöt kell, hogy teremjen. Ha az ember egyszer él, akkor valamiben hinni akar és valamilyen gyümölcsöt akar teremni életével. A szeretet és a szeretet jegyében történő egybegyjtés az emberi élet egyetlen megmaradó gyümölcse.

Végül az említett két feladathoz szervesen hozzátartozna a harmadik. Ha elfogadjuk azt, hogy a legalkalmasabb forma kereszténységünk megélésére a Jézus által bemutatott közösség, akkor nekünk is ezt kellene építeni. Tíz, tizenkét embert egybe kell tudnunk szeretni. Ha el tudjuk fogadni egyetlen közös alapként a szolgáló szeretetet, ha van bennünk elég bizalom, tolerancia egymás iránt, akkor annak ellenére, hogy ez a tíz, tizenkét ember esetleg nem egy felekezetnek a tagja, ha szombatoként, vasárnapoként nem egy templomban, imaházban töltöttek, maga a közösség aktív pontja lehet Isten Országát alkotó közösségek hálózatának. Mit gondoltok megvalósítható ez, amiről álmodom?

Az evangéliumok fényében a mindannyiunkban megkötődni akaró Szentlélek segítségével hogyan tudjuk a Jézusnak tetsző egybegyjtési feladatot jobban, hatékonyabban megvalósítani, mint eddig? Egészítsétek ki az elmondottakat!

Mi magunk 15 éve vagyunk a Bokor egyik ú.n. tanulóközösségében. Egy másik közösségnek én vagyok a vezetője. Mindkét közösség tagjai katolikusok. Van egy harmadik közösség, ahol csak mi vagyunk katolikusok. Rajtuk kívül adventisták, baptisták, reformátusok alkotják a közösséget. Mindhárom közösségben rendszeresen - havonta legalább egyszer - találkozunk. Közös imádkozunk, tanulunk, beszámolunk élményeinkről, problémáinkról. Mindenben próbáljuk egymást segíteni. Mindhárom közösség szerves része keresztény életünknek.

(Elhangzott 1990. február 20-án, Budapesten, a Katolikus Egyház Megújulási Fórumán.)

SARLÓ CSABA

KÖNYVAJÁNLÓ

BERT HELLINGER: A SZERETET RENDJE

A könyv három, a családfelállítás módszerével végzett, terápiás foglalkozás némileg rövidített anyagát tartalmazza.

Több mint a fele egy háromnapos - Sorstévesztések és megszüntetésük témájú - tanfolyamról szól.

Részvevői többségének foglalkozását is meg tudhatjuk: Karl fogyatékos gyermekekkel, fiatalokkal és a családjaikkal foglalkozó lelkipásztor. Brigitte, Sophie, Claudia és Raimund pszichológus, az elsőkettő saját praxissal, míg Claudia pszichoterapeutaként és

bírósági szakértőként dolgozik. Gertrud saját praxisú általános orvos. Hartmut vállalkozói tanácsadó, aki a vallásfilozófia területén végez tudományos munkát. Ida és Wilhelm közös cégükben dolgoznak Wolfgang egyetlen pszichoterápiával is foglalkozik. Dagmar és Frank pszichoterapeutaként, míg Leo pszichiáterként és pszichoterapeutaként dolgozik. Robert vállalkozási tanácsadóként, míg Ute terapeutaként dolgozik. Johann környezetvédelmi oktatóként dolgozik és kerteket épít, tanári diplomával. Thea hitoktató, aki később családterapeuta képesítést szerzett. Az esetekben és Hellinger meglátásaiból kibontakozik egy fölöttünk álló rend, melynek megsértésével kárt okozunk magunknak. Szinte mindnyájan találhatunk rájuk is vonatkozó példát. A második foglalkozás - Az odatartozás rendje - a csonka családban felnövőket, az örökbefogadók és örökbefogadottak gondjait világítja meg, legtöbbször megoldást is kínálva. A harmadik foglalkozás - Egészség és betegség - a betegségek lelki okaival foglalkozik, különös figyelemmel a családi sorsközösségre. Az utolsó fejezetbe - A tudás rendje - Hellinger összefoglalja annak az útnak lényeges lépéseit, amely a könyvben szereplő felismerésekhez vezetett.

Nem kerülhetem ki annak leírását, miben segített nekem a könyv tanulmányozása, még ha így bizonyos mértékben ki kell adnom magam. Anyai nagyanyám családjában nem temet fel (nagyanyám, nagyapám, édesanyám és édesapám 2-3 fiútestvére). Nagyanyám volt a családfő, nagyapám legfeljebb, legtöbbször sikertelenül, beszólt a partvonalon kívül. Így különültünk el helyileg is, nagyapám a cselédszobában,

BERT
HELLINGER
A
SZERETET
RENDJE

már 15 nyelven

míg a többiek az egyetlen nagyszobában. Édesapám már kezdetben is alig volt velünk (háború, katonaság), és ez nem változott a háború után se (rendszeres országjrást igényl munka, börtön, internálótábor, tüd gondozó). Sikeres tüd m tét után édesanyjához költözött Klotildligetre, majd szüleim nemsokára elváltak. Innent l kapcsolatunk teljesen megsz nt. Édesapám újra n sült, majd elvált. Nagyanyáméknál ritkán került szóba, akkor is csak kirekesztétként. Furcsa módon, bizonyos szempontokból apám helyére kerültem. Csak a lányom születése után keresett fel. Ekkor harminchárom éves voltam. Kapcsolatfelvételünk keresztapámat - aki sokat segített tanulmányaim alatt végig - teljesen kiakasztotta, évekig nem beszélt velem. Végül egyik szül m viselkedése se volt számomra elég jó.

A könyv világitott rá, hogy f gondom szüleim el nem fogadása. Megértettem, hogy nem helyezhetem se föléjük, se melléjük magam, s el kell fogadnom olyannak ket amilyenek voltak. Már egyikük se élt, de jelképesen meghajoltam el ttük. Sokat segített. Talán akik régóta ismernek, maguk is észrevették ezt a változást.

*****

GARAY ANDRÁS

KEDVES OLVASÓK...

..olvasom valahol azt a vitát, mely újra és újra az egyre hömpölyg és áradó problémát két malom vizére engedi, azaz segíteni konkrétan és most, illetve nem tagadva az els szükségességét és jézusi voltát kicsit teoretikusabban közelíti meg ezt a nagyon valós problémát: hogy egyre több rászoruló van és így egyre több jut el a Bokor látóterébe. És most mi a teend ? Nyilván addig, amíg csak egy-egy kéz nyúl felénk nincs gond, lehet adni, elküldeni, felkarolni, kifesteni, megszerelni, bevinni, megigazítani stb. Talán emlékeztek a JK szupersztár c. filmre hol a leprások/szegények mindenhol Jézus elé lépnek és mindenki t akarja. Végül a kezek és testek teljesen elborítják és eltemetik Jézust.

Mert adni kell és az adók számát kell növelni. Bokor szinten nekünk kell létszámunkban növekedni, vagy másokat is beállítani ebbe a munkába, holott már azt tapasztaljuk, hogy kimerülnek az erre szánt tartalékok. És ha többet és többet szánunk rá a magunkból minket is eltemet a filmbeli jelenet. Persze lehet azt mondani, hogy lehet még lejjebb adni az igényeket (és valljuk be az alapigények felsorolásában is nagyon különböz ek vagyunk), hogy több pénz/id /szeretet maradjon. De hol a határ? Ez nyilván egy elméleti kérdés is, de a határaink leszállításával Bokor szinten párszáz embert tudunk kiemelni a nehéz helyzetéb l, hiszen a pénz, id , energia véges és tovább nem zsigerelhet .

A másik malom a hibás struktúrák - hogy egy

Magyarország fejlettségi fokán lév országban, hogy lehet az ilyesmi - és a harcot nemcsak a konkrét ügyekben kell folytatni - hanem a rossz politika, rossz érdekérvényesítés és más hatalmi struktúrákkal szemben is. Ett l fanyalgunk, holott lehet, hogy sokkal több emberen lehetne segíteni, ha törekednénk a struktúrák megváltoztatására vagy szélesebb „tömegek” bevonására ebbe a munkába.

A nyárvégi közösségi együttlétünket (direkt) észak Borsod megyében töltöttük és találkoztunk az encsi, szikszói, edelényi kistérségek szociális helyzetével. De mindnyájan tudunk ilyen helyzeteket mondani. Mert nem a szegénység a baj, hanem, hogy helyben nem kezelhet a szegénység és a foglalkoztatás problémájának megoldása.

Pl. vannak falvak, hol a falu földjeinek tulajdonosi körében egyetlen falubeli sincs

vannak falvak, hol a falu földjein egyetlen falubelit nem foglalkoztatnak.

Lehetne harcolni olyan törvényekért, hogy a falu földjei tulajdonosainak foglalkoztatási kötelezettsége van a falu felé. Ezt a törvény (ami a legtöbbször által megmosolygott szentkorona tan egyik lényegi eleme) meg kellene hozni. Vagy azt, hogy a földbe l származó jövedelmeket vissza kell a földbe/faluba forgatni, különben büntet adókkal sújtják. Nem ipart kell vinni a faluba, hanem a természeti adottságokhoz kapcsolódó termelési struktúrákat és kötelez tulajdonosi foglalkoztatást. Sajnos a földek árúvá degradálása a falvakat tönkreteszi, hiszen nem a természetes közeg él meg bel le.

A segélyekb l való élés (legyen állami, vagy magán (Bokor)) ellehetetlenít minden benne résztvev t. Azt is, aki kapja, és azt is aki adja. Olvassátok el újra József Attila: Hazám c. versét. 80 év után is minden sora igaz. Legyünk igényesek a politikával szemben - írtam err l az „etikus politikus” vitában is.

Így a falvak megsz nnek, a környezet tönkremegy, az állam feneketlen zsákba tölti a pénzt (gondoljátok, hogy a devizahitelek veszteségéb l adódó hatalmas állami nyereség részben nem ide lett/van elköltve?).

Mi meg lelkiismereti nyomás alá helyezzük önmagunkat és egymást, hogy keveset teszünk. És a „megtev k” és a „nemmegtev k” között nehéz fenntartani a szeretet kapcsolatot.

Tehát ezt a vitát nem szabad lekeverni azzal, hogy sok a szöveg és kevés a tett, hogy elég az agymenésb l. Érdekes volt ma az olvasmány a misén. Pál kérésére az efezusi hívek gy jtöttek a jeruzsálemi egyház javára. Nem az efezusi szegényeknek, hanem a közösségen belül lév , de 1000 km-re lakó szegényeknek. Ez azért tanúságos, mert egy közösség bels életér l beszél, hogy mindenki valahová tartozik és a felel ssége els sorban azokra terjed ki. Tudom, hogy van közösség vagy Bokortag, aki azért nem tud eljönni táborba vagy más rendezvényekre, mert nincs pénze (és tudom, hogy azért

nincs, mert elküldte a szegényeknek). Akkor ez most hogyan is van? Madách falanszterében széklábakat farag Michelangelo.

Végül még egy kis József Attila -: „rendezni végre közös dolgainkat...” . Vagy olvassátok el Orwell: Állatfarmját. „Négy láb jó, két láb rossz!” ?

Tudom nincsenek jó válaszok és magamra húzom barátaim „haragját”. Állok elébe.

*****

DRYP

MIR L MI JUT AZ ESZEMBE KERTI NAPLÓ 2015. FEBRUÁR

februárra, ha majd a mackók kinéznek a barlangjukból Olyan szies langymeleggel indult a naptári tél, hogy a medvék ébren maradtak. Nem hajtották téli álomra busa nagy fejüket. Helyette bejártak a falvakba élelmet szerezni – mesélik az erdélyi ismer seim. Tavaly óta már nekünk is van medvének. Átjöttek a felvidékr l. Nógrádban barangoló mackók dézsmálják a birkákat – vagy mások. Globális felmelegedés l értekeznek egy ideje a tudósok, (Al Gore Kellemetlen igazság) de id nként olyan leveleket is kapok, melyek szerint a kisjégkorszak küszöbén állunk. Mindkett re hoznak példákat bizonyítékként; a tavalyi melegrekordokat és az idei szokatlan huszon fokos hidegeket.

Gyerekkorom olyan teleire emlékszem, amikor Vácánál is befagyott a Duna. Átsétálhattunk rajta a Szentendrei-szigetre. Középkorban viszont volt olyan meleg tavasz is, hogy május elsején ugyanebben a Dunában fürödtünk. Mert akkor még szabad strandja is volt a folyónak. Akkoriban a klóros víz uszodában nagyobb kockázat volt megmártózni mint a folyóban.

No de nosztalgiazós merengés helyett nézzünk szét a kertben. Most csak a városiban. A zsákfalusi had aludjék még. Év végén, év elején hullott egy kevés hó. A leh lés meg is rizte néhány napra a vékonyka fehér leplet. Feltöltöttük hát eleséggel az új madáreteteket is,

golyóként árult magokból gyúrt gömböcskéknek örültek és még a verebek is megtanulták használatukat.

A nagyobb test madaraknak – a feketerigóknak, vagy a fekete nyakpántos balkáni gerléknak – a kerti k asztalon terítettük meg.

Rekviem Kopó kutyánkért

Ezen a k asztalon pözolt olykor Kopó kutyánk is, így rizte a magokat a veszeked madarak el l. Ma már valamennyi madár zavartalanul viaskodhat a kiszórt eleségért, köztük a vereked s galambok is, amelyek köztudottan a béke szimbólumaként jelennek meg.

Kopó kutyánkat még az óév utolsó napján visszaadtuk a földnek. Legyen ez a néhány sor nekrológ az emlékére. Akinek volt, vagy van kutyája, tudja milyen veszteség tizennégy év után elköszönni egy már szinte családtaggá avanszált ebt l. Még ma is óvatosan nyitjuk ki reggel az el szoba ajtót, hogy ne szökjön be vizes lábakkal a konyhába. És hiányzik a reggelit követel csaholása és utána hálás, h séges vakkantása. A Nógrád megyei évkezd földregést sem jelezhettem már, mint annakidején, - két évvel korábban - amikor apró nyüszítésekkel adta tudunkra a közelg földmozgást, mielőtt még megmozdultak volna körülöttünk a bútorok. Az els alkalommal nem is tudtuk mire vélni ezt a nyugtalanító bekéredzkedését, de még a második zsákfalusi alkalommal is csak a rengés volt visszaigazoló bizonyíték viselkedésére. Szeizmográfot is pótló szimatát most már az égi vadászmez kön gyakorolhatja.

És ha már Koinónia olvasóknak róvóm ezt a kutya sirámot, el kell mesélnem azt is, hogy Gyurka bácsit hidegen hagyta a kutyaszeretetünk. Ha semmilyen hasznos feladatot nem lát el – mondta – akkor nincs rá szükség. Egy juhásznak segít a munkájában, de itt a városban, ez önzés. Ebben nem voltunk egy véleményen. Így szocializálódtam. Gyerekként is volt kutyám, a gyerekeinknek, s t az unokáinknak is van kutyájuk. Felel s gondoskodás a kutyájukról a haszon. És a szeretet.

amelynek bizony feléje sem néztek az enyhébb napokon. Lehet szokatlan is volt a már ismert, gy rötté kopott m anyag flakon helyén lógó faházacska, vagy még nem voltak rászorulva az ilyes segélyre. A legjobban a cinke-

KORPONAI ERZSÉBET

RENITENS GONDOLATOK A F PARANCSRÓL

1.

Több éve próbálkozom. Átadni a jézusi tanítás lényegét. Két mondat. F parancsként emlegetjük.

Nem megy. Olyan mélyen vagyunk dresszirozva a darabold szét magad, élj másokért, helyezd el térbe felebarátaidat, légy jókisfiú, jókislány, told magad háttérbe, nem számít te mit akarsz, nem baj, ha te szenvedsz, majd megkapod a jutalmad, nem kell boldognak lenned csak adj, adj, adj.

És mindig volt, van, lesz olyan - többnyire sok – ember, aki megmondja neked, hogyan kell csinálnod, hogy az jó legyen, persze els sorban neki. De végül is, mivel soha nem lehet megfelelni mások kesze-kusza elvárásainak, mindig elégedetlenek lesznek, mindig szemrehányást kapsz, közben pedig te belepusztulsz. No meg közben jólnevelten magadba fojtod a ..... és a ....., mert nem szabad csúnyán beszélni, és nem szabad megbántani másokat.

Én nem tudom, de valahogy nem ezt olvastam az evangéliumokban. Jézus az írások szerint szuverén és nem ritkán durván helyreutasító ember volt. Tudta kicsoda, tudta miért van itt, és tudta, hogy haza akar menni. Soha senkinek nem engedte meg, hogy eltérítse a saját útjától, ami nem volt más, mint eszeveszett út az Isten felé, Istenhez, Istenbe. Tudjuk, hogy az áldozat-teológia Pálé. Tudjuk, hogy a kereszténység nem más, mint egy megreformált zsidó vallás. Pál vonalán. Aki valaha is átélmélkedte az evangéliumokat (még ha tudjuk is, hogy jól át lett szerkesztve a valódi mondandó, ismét csak a hatalmi érdekeknek mindig megfeleltetve), átbeszélte Jézussal, az megismerte a valódi személyiségét is. Aki behelyezi magát a történetbe és mer imádkozni, az fura dolgokra jön rá. Például, hogy Jézusra hivatkozik egy masculin vallás (megjegyzem mind az), ennek a nevében mindenkinek meg akarja mondani, mi a helyes, de közben nem hajlandó szembenézni ennek a Jézusnak a valódi tanításával, mert évszázadok óta csak uralni akarja az emberek feletti irányítást, ma már csak nyögvenyel sen, a fiatal nemzedék zömét I jó esetben csak mosolyt kapva.

A hatalmon lévők mindig mindent el fognak követni, hogy NE „Ébredj tudatára” (Anthony de Mello), mert egy ön-tudatos ember kezelhetetlen, irányíthatatlan, megfélemlíthetetlen. Azt nem lehet ágyútölteléként és rabszolgaként kezelni. Nem lesz „alázatos szolgája” senkinek. Ezt a tipust csak kinyírni lehet. Csakhogy az ilyen embert követik. Százak és ezrek fogják mintának tekinteni. És nem másolást írtam!!!! Akit csak utánoznak, akit csak követnek, az uralkodni fog. Aki belerúg a tanítványába, ha ezt veszi észre rajta, az sosem fog semmit tenni azért, hogy bármit alapítson, bármit vagy bárkit vezessen. minta lesz, semmi több. Nem is akar más lenni, mert nem fogja megengedni, hogy

bekockázzák, hiszen nem tökéletes, folyton fejlődik, tehát időről-időre mást fog mondani ugyanarról a témáról, mert már másként látja.

Na, akkor a jogos kérdés: és mi fogja beszabályozni egy csapat szuverén ember együttélését? Mindig felvetődik: az intézményesedés, a közös szabályok, vagy az egyediség megtartása? Történelmi kérdések. Társadalmi kérdések. Magam részéről írtódom az intézményesített eszmékről, mert azonnal meg is halnak. Rengeteg rendalapító élettörténetét olvastam el. Zömmel hatalmas egyéniségek, sokszínűben. És... tiltakoztak a regulák megalkotása ellen, de nem tudták megakadályozni, mert feletteseik pontosan tudták, hogy követiket csak így tudják eltéríteni. Ezek az emberek is tudták, ezért tiltakoztak illetve úgy haltak meg, hogy látták, hiába volt a minta, csak szolgai utánzóik lesznek.

Hogy mi a megoldás? Hát a f parancs! (folytatom)

2.

„Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és teljes erőddel. Ez az első és a nagy parancsolat. A második hasonló ehhez: Szeresd felebarátodat, mint magadat.

Ez a két parancsolat tartja a törvényt és a prófétákat.” (Mt. és Mk.)

Átfutottad mi? Hiszen már ismered... :D

Akkor fussunk neki még egyszer, lassan:

„Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és teljes erőddel. Ez az első és a nagy parancsolat. A második hasonló ehhez: Szeresd felebarátodat, mint magadat.

Ez a két parancsolat tartja a törvényt és a prófétákat.”

No, akkor most vegyünk egy mély levegőt és olvassuk el még egyszer:

„Szeresd az Urat, a te Istenedet

teljes szívedből,

teljes lelkedből,

teljes elmédből

és teljes erőddel.”

Az egész így kezdődik: Halld Izrael, az Úr a mi istenünk, egyedül az Úr. (séma jisraél, jahve(adonáj) elohénu, jahve(adonaj) echad). 5Moz.6,4 És folytatódik: „SZERESD” – nem imádjuk, nem áldozatot mutatunk be, nem tiszteljük kérem szépen, hanem egyszerűen csak szeretjük.

„az Urat, a te istenedet” – itt az isten mellékes név, hiszen sok isten létezik, a zsidók istenének nevét (az Úr szó helyettesíti) soha nem mondták ki, mivel a megnevezés az birtoklást, uralmat jelentett a megnevezett felett (Isd. Teremtéstörténet). Van egy Grimm mese is erről: a T zmanó. De végül is teljesen mellékes a név. Ebből a részből egy birtokos eset a lényeg, a TE ISTENEDET.

Az egész nagyon-nagyon személyes. Partneri és szenvedélyes, mert ezt TELJESEN kell tenned.

Egész lényeddel, léteddel. Az egésszel, nemcsak biológiáddal, hanem azon túl is, lelkeddel, erddel. A szív és elme a Föld, a lélek és er az Ég.

Ez egy láthatatlan isten esetében, akinek közelébe sem léphetett a halandó ember, bizarr mondat. És mégis így kezdődik Izráel népének és az istenének kapcsolatfelvétele. Mózes szerint ezt kéri az Úr elsődlegesen. Jézust zsidó vallása szerinti életének legfontosabb felismerése vezeti el az isten megszólításáig, amikor arra biztat mindenkit, hogy szeretetünket az apuci megszólítással fejezzük ki iránta. Mózes szerint maga szólít fel erre. Jézus csak komolyan veszi a vallási tanítást. Hát, ja, a baj mindig ezzel kezdődik. :D

És ezt még tetézi, mert az életével bizonyítja, hogy ezt teljes szívvel, teljes lelkével, teljes elméjével és teljes erejével csinálja. És nem engedti eltéríteni magát attól a téveszméjétől, hogy ez az isteni felkérés népe minden tagjára vonatkoztatva igaz, férfire, nőre, gyerekekre, mindenkire egyformán, kivétel nélkül. Sőt, ahogy halad az útján, tágul benne a felismerés, hogy talán nem csak a népére igaz.

Valljuk be szintén, semmi nem változott kétezer év óta. Elszöröbolondnak titulálták, mert csak az isten országa létezett a számára, azé az istené, aki szeretetet kért és adott. Majd amikor kiderült, hogy ez bizony sokakat kezd érdekelni, a különböző hatalmi erők összefognak és ennyi.

Az egyik válasz az első rész végén feltett kérdésre: ha valaki teljes lényével keresi a szeretet istenét, mire jutna még emellett energiája? Lehet, hogy követ el marhaságokat menet közben, nem olyan egyszerű dolog ez, hol a ló egyik oldaláról esünk le, hol a másiktól, de emellett kell-e bármilyen szabály vagy törvény, hogyan kell ezt csinálni? Volna egyáltalán értelme egy ilyen személyiségnél? Úgyis felrúg mindent, mert hajtja egy belső szenvedély, mert számára nincs más értelme az életnek.

Na de mi történik, ha végre fennmarad a lovon? (folytatom)

3.

A lóra ülésnek van egy alapvető mozzanata: megnyilvánul számodra a Te istened. Mikor már minden lélegzetvétellel szeretni akarsz, mert nincs más lehetőség a számodra, akkor elmész a sivatagba. Vagy meghalsz, gondolod, vagy történik valami, mert ez így nem mehet tovább. Torkig vagy magaddal és mindennel, ami körülvesz. Ekkor már kiürültél. Helye lett benned az istenednek. És tutira meg is érkezik. Elmondja, hogy te vagy a szeretett lánya, fia, testvére, arája, akárkije, aki fontos neked a belső kitöltésére. Ezt a belső élményt pedig soha többé nem tudod kitörölni! Megfogsz vele sokszor próbálkozni, agyalni fogsz, vissza akarsz térni valami régi verzióra, de soha többé nem teheted meg.

Rengetegszer fogod elmondani az úton, hogy elég volt, nem bírom tovább, hagyj békén, hagyj „élni”, de te is pontosan tudod, hogy neked nincs más élet. Hiszen ezért indultál el.

OK, hogyan tovább? Fenn vagy a lovon egy tökéletes pillanatban, de el is akarsz indulni. Nos, az első, amivel szembetalálsz magad, hogy szűk és tág környezeted le akar rángatni. Szép és csúnya szóval, érzelmi zsarolással, energiáid csapolásával („nem szeretsz minket”) és minden létező eszközzel el akarnak téríteni attól, hogy otthagyd őket. Mert ők félnek, ezért azt mondják, hogy téged féltének. Hamis.

Igen, most jön az összeférhetetlenség. Nem könnyű szituáció, de az ekeszarvára tette a kezéd. Morcos leszel, dühöngeni fogsz, vagdalkozol, mindenkit megbántasz, megsértesz, megpróbálsz megértetni magad, azt amit még te sem nagyon értesz, majd otthagysz az egész bagázst és eltűnsz. Újra egyeztetesz a benned lévő isteneddel, de egyre inkább halványul az élményed, már csak az emléke van. De az nagyon, tehát jön a „puszta hit”, egészen pontosan TUDOD, hogy folytatni akarod. De nem lesznek érzelmeid. És egyedül leszel. Nem magányosan, de magad útját CSAK egyedül te járhatod. Rövid időre lesznek segítők, biztatók, de senkinek nem feladata, hogy élje a te életed és neked sem feladatod, hogy más életére feltegyél a tiédet. Érted? Ez nagyon-nagyon fontos. Te is segíteni fogsz ideig-óráig másoknak, de nem szabad megengedned, hogy beléd éljenek. Meg kell találniuk a saját istenüket, a saját forrásukat!

A minta nem ismétli magát, csak egy lehet séget ad. Nem kezdesz neki kis énjeidet gyártani. Igazából nem is érsz rá. Persze, lehet, hogy megfogod próbálni, de lefogsz zuhanni, mert a kis én-utánpótlások lehúznak. Beléd táplálkoznak, erre pedig senki nem kap erőt. Ne feledd, a jelszavuk mindig az lesz: ha te jó istenhív vagy akkor folyton adsz, adsz, adsz, engedelmes, jó gyerek, férj, feleség, apa, stb. vagy. De sosem elég. Sosem kapsz érte semmit, ám te eltértél és kinyiffantál. Erre szoktam mondani, húzd meg a határaidat. Amikor Jézusnak elege lett, kifakadt és elvonult imádkozni. Egyedül. A tanítványokat is otthagya. (Volt ez alól kivétel is, de az kivétel és próba volt, hol tartanak.)

Aztán ott van ez az adás kérdése. Mít is tudsz adni? Anyagiakat nemigen, mert ezen az úton nem lesz semmi. Nem érsz rá és nem is lesz rá igényed. Egyenlőre. A végén persze már nem ez lesz a helyzet, de erről majd sokkal később fogok írni. Ez a mostani egyre gatyásodó élethelyzetünkben most nem aktuális. Most gatyásodni kell. Ennek nagyon fontos szerepe lesz az emberiség életében. Amit adni tudsz, az a tapasztalataid elmesélése. És mondd, ha kérdezik. Ha nem kérdezik, NE MONDD! Fecsegéssel, üres, hazug beszéddel teli a padlás. Hitele csak a mintának van. Erre még vissza fogok térni a következő parancs második mondatánál.

Fontos az egyensúly. Elvonulás, feltöltekedés és küls

tevékenység aránya az életkorral eltolódhat a küls felé, mert akkor már állandóan magaddal viszed a te istened békéjét, de mi pont fordítva élünk. Nekem ez is fejreállított dolognak t nik. Úgy tudjuk Jézus korában 30 éves korig senki nem taníthatott, csak tanulhatott, azután még élt egy-két évtizedet. (folytatom)

2014.12.16.

*****

GÉCZY IVÁNNÉ SZILÁGYI ILONA

AHOL SZÜLETTEM

Otthon voltam
 ahol születtem,
 a köveken, melyen futkosva n ttem,
 hol gyermekségem halk ifjúsággá érett,
 hol els tiszta, fájó szerelmem égett.
 Néztem az udvart,
 hol gesztenyefák vén lombsátora óvott,
 s éreztem azt az édes anyacsókot
 melyet kaptam, ha felütöttem a térdem.
 Lekvároskenyér ízét
 melyet annyiszor kértem.
 Fényl vadgesztenyét szedtünk
 tele kosárral,
 s játszottunk boldog, - önfeledten
 a mesehomokvárral.
 Homokdombba az udvarunkon
 jó mély lyukakat ástunk,
 s mikor nem volt kinn karunkból már
 semmire csak a vállunk
 s a kezünk összeért a
 szembe ásott lyukba,
 Lehasalva kukucskáltunk a homok - alagútba.
 Néztem a kert
 honnan orgonát szedtünk öllel,
 s a kiskutyánktól elbúcsúztunk
 sírva, zokogva, könnyel.
 Házak sorát
 melyek között az iskolába mentünk,
 s palatáblára gyerekkézzel
 kajla kis bet ket vetettünk.
 Néztem az ablakot
 hová dolgozni jártam,
 kerestem lábak elt n porát,
 - melyet már nem találtam.

Jártam az szi aranyzuhatagban,
 napsütött tündöklésben én,
 vénasszonyok nyarának ver fényét
 csodáltam meg a K röspart vizén.
 Csupa varázslat,
 sárgult avar csodája
 tárult elém a ragyogásban ott!
 sz van, gondoltam elt n dve, halkan,
 s az aranysárga avar susogott.
 A temet ben
 csak álltam némán a régi,
 drága sírok mellett,
 felidéztem gyertyákat gyűjtva
 sok régi Mindenszentet.
 Visszajött hozzám kitárt karral
 a régi sok - sok óra,
 ezer emlékkel átölelve,
 régi utakat róva.
 Nagyvárad,
 szül városom!
 Újra szívembe zárlak.
 Ha Újra látni vágylak én
 lehet, hogy már csak álmaimban látlak.
 Hogy könnyezem?
 Ugyan dehogy!
 Hiszen nem történt semmire,
 csak épp hogy a szemembe hullt
 az emlékezés porszeme.

Budapest, 1965, November 5.

FARKAS ISTVÁN

VÁZLATOK

A hídon sötét volt és hideg, s r köd. Már majdnem a hegy tetején járt, de sem a köd sem a sötét nem engedett. Aztán egy forduló, pár lépés és ragyogó napkelte - rózsaszín ég, enyhe langyos szell és madárcsicsergés. Ha az ember felfelé halad mindig van rá remény, hogy egyszer kikerül a hideg, sötét ködb l. És ha befelé halad?

*

Megnyílt a fény kincses ládája.
A harmatcsepp rubintok
és gyémántok megcsillantak egy pillanatra,
majd elnyelte ket a szmog és a zaj.

*

Lent élt a sötétben és várt.
A sötét, hideg földszag álomba ringatta.
Mikor megérezte a meleget
El bújt a föld alól és kitérta
Szirmait a nap felé.
Csodálkozva látta, hogy minden
Benne gyönyörködik.

*

A tudósok így beszélnek a folyami rákról: legjelent sebb endokrin szerve a szemnyélben lévő X-szerv és a színuszmirigy. Ez utóbbi fejlett neurohemális szerv. Hormonjai a vedlés és az egyedfejl dés f szabályzó. A folyóparton ült. A gyönyör tavaszi napsütésben tisztán ki lehetett venni a kis parti öböl kristályos vízében táncoló állatkákat. Már azt sem értette miért kellett elnevezni ket folyami ráknak.

*

A szál tölgyest kivágták. Csak néhány százéves óriás maradt állva az irtás szélén tanúként. Fentr l az ösvény fordulójából gyönyör kilátás nyílt meg a rétre. Húsz évig gyönyörködött benne, aztán megn tt az új erd és a látvány elt nt. Már csak benne él, de ott már örökre.

*

A hibiszkusz éjszaka nyitja szét bimbóját. Csodálatos formáját színeit és illatát a denevérek szánja, aki beporozza. Pedig a denevér vak. Úgy kellene élnünk, mint a denevérek: vakon szolgálni az életet.

*

A kondorkesely és a giliszta is harmonikusan él a környezetével, pedig nem tud róla. Mi tudjuk, hogy nekünk is ez lenne a dolgunk, de már nem élünk harmóniában a környezetünkkel. Ez lenne a tudásunk ára?

*

A gyík behunyta a szemét. Mintha elaludt volna. A szúnyog el tte tíz centire keresgélt valamit a boróka tüskék között. A gyík nem sietett. Tudta, hogy még két centit kell közelebb jönnie. Addig aludt egy keveset. Mikor a szúnyog odaért egyetlen mozdulattal bekapta. Kicsit rágta, lenyelte, majd ismét becsukta a szemét. A gyík tud a tao-ról. Mikor fogunk mi emberek így cselekedni?

*

A fiatal szarvasbikák üvöltését l zengett az erd . Az öregek csak dörmögtek, morgolódtak. k már tudták, hogy nem a hanger számít. Hallottam már nyolcvanéves öreg embert is üvöltözni haragjában. vajon miért nem tudja, amit a szarvasok?

*

A kis vörösbecgy szeme a kukacra volt állítva, mert mindig éhes volt. Nem vette észre a bokor alatt lesben álló macskát. Így aztán bekapta a kukacot, t meg a macska. Ez a baj a specialistákkal, a sztahanovistákkal és a zsenikkel is. A túlhajszolt képességek, vagy készségek miatt néhány olyan apró, de lényeges dologra nem figyelnek oda, mint a harmónia, a der , vagy a másik ember.

*

A terasz sarkában, a f csomók között kis hangyaboly. Az apró gyepi hangyák szorgalmasan dolgoznak. Délben megjelent két vörös rablóhangya. Körbejárták a fészket. Délután szélesebb vágóban többszáz rablóhangya érkezett. Leöldösték a védekez ket és elvitték a bábokat, hogy rabszolgákat neveljenek bel lük. Évmilliók óta zajlik a folyamat. Mi - nevetséges módon - ugyanezt történelemnek nevezzük.

*

A táplálékszerzés létfontosságú. Ennek érdekében olyan tökéletes szerveket fejlesztett ki a természet, mint a vaddisznó orra, amely képes négyzetcentir l négyzetcentire átvizsgálni egy erd t akár húsz centi mélységben, vagy a szender csápját, amivel repülés közben képes „tankolni” a legkisebb virágok nektár pórusaiból is. A vallásos emberek létfontosságúnak mondják istenükkel való kapcsolatukat, de ehhez még nem alakult ki a fentiekhez hasonló, tökéletes szervük. Az evolúció nem kapkod.

*

Fenn ült a Mont Blanc csúcsán. Büszke volt. Egész Európa alattam van - gondolta. Eszébe sem jutott, hogy a Nap 150 millió kilométerre van még a feje felett.

*

A sötétség a fény hiánya. A fény a sötétség hiánya. Mégis, Isten gondoskodott róla, hogy ne veszítsük el

végképp reményünket a sötétség birodalmában. Ha éjszaka van - ott a Hold. Ha nincs Hold - ott vannak a csillagok. Ha nincsenek csillagok - ott a sok szentjános bogár, s ha éppen tél van - a hópelyhek milliárdjai világítanak.

*

Az szi és tavaszi avarégetés a kiskertekben nemcsak a sok száz katicabogár pusztulása miatt nem jó. Nem jó a nyár elejei sok millió tet miatt sem. Ne bántsod azokat akik kordában tartják a „tet ket”!

*

Ha kerítést építünk a szarvasbika útjába, ott fog elpusztulni! Ha az embereket korlátozzák szabadságukban nagyon hamar alkalmazkodnak, s t még jól is érzik magukat. Mennyivel könnyebb embernek lenni!?

*

A nyiladékok célja, hogy elválassza, áttekinthet bb tegye az erdész számára az erd ket, megkönnyítse a vadak elejtését, vezesse a turistákat ha eltévedtek. Az emberi élet nyiladéka a betegségek és a csendes semmittevés órái. Figyelmeztetnek a tilosra, az észrevétlenül közeled fontos dolgokra és az eltévelyedéseinkre.

*

A természet hangjai nem a polifonikus zenével, hanem egy szál szitárral adhatók vissza. A természet hangjaiban nem a harmónia a fontos, hanem a szabadság. A mennydörgésbe az óriás bükkfák is beleremegnek, a patakcsobogás összegy jti a hajnali párát és az énekes rigó esti éneke elaltatja a méheket és legyeket. A nagyzenekari harmóniát akkor szerette meg az ember, amikor süketté vált a természet hangjaira.

*

A fotó, ha jó, visszatükröz valamit a természet harmóniájából. A természet, ha néha kíméletlenül, vagy közömbösen, de visszatükrözi teremt je tökéletességét. Így aztán a természetfotó, a tükörkép tükrözésével akarja megláttatni a valóságot. Ezért kevés a jó természetfotó.

*

Mit enne a mókus télen, ha a mogyoró helyett a szamócát szeretné? S mit a méhek, ha a nektár helyett füvet gy jtenének? Az embernek könny . mindenev . Jó neki a szamóca és a mogyoró is, a jó nektár és jó a f is. S t talán mostanában leginkább a vegyi anyagokat és a mérgeket szereti.

*

Öt évig kísérleteztek. Több száz tudós dolgozott együtt a sikerért a világ minden részéb l. Dollármilliókat költöttek rá. Aztán a játék közepén valamelyikük egy hanyag pillanatában elveszítette a Mars-szondát. Olyanok vagyunk, mint az óvodások. A különbség talán csak annyi, hogy k még nem tudják: játéuk közben néhány milliós éhen halnak.

KORONCZAY LILLA

A LÉLEKGYÓGYÍTÓ

„Gyertek, lányok, énekelni, megszépültök t le!”

Nem csupán tanít és nevel, Mészárosné Lázi Zsuzsanna énektanárn ennél sokkal többet tesz. Harminc éve igyekszik dalaival szebbé varázsolni a bicskei Kossuth Zsuzsa Gyermekotthon sérült kis lakóinak lelkét.

– Zsukka néni!” – kiáltják a gyerekek, amint kedvenc énektanárn jük felt nik a gyermekotthon – az egykori Batthyány-kastély – kapujában. Eltelt néhány hét a vakációból nélküle, már nagyon hiányolták. Kicsik és nagyok megrohmozák, egy ölelés itt, egy puszi ott, és Zsuzsa megpróbálja mindannyiukat a szárnya alá venni. Így vonulnak végig az udvaron, akár a tyúkanyó a csibéivel, aztán felkapaszkodnak a csigalépcs n, egészen a díszteremig. Abban áll a zongora, itt zajlanak az évszázad ünnepségek, és néha itt próbál az otthon kórusa is.

– „Énekeljünk egyet?” – teszi fel a költ i kérdést Zsuzsa néni, és a gyerekek azonnal elfoglalják helyüket a hangszer körül. A tanárn belecsap a billenty kbe, és felharsan az idei év slágere, a Bolyki Brothers Homokba kell írni kezdet dala. Aztán jöhet egy kis Republic, míg végül a srácok másik kedvence, L.L. Junior Összetart a dal cím száma következik. Repül a gyerekkórus hangja, ki a nyitott ablakon át, a kastélypark fái fölé.

„E FIÚBÓL KÁNTOR LESZ...!”

A leglelkesebb énekes – mint kés bb megtudom, Erd Péter bíboros ministránsa –, Balogh André egyszer csak hevesen gesztikulálva reklamál, hogy múltkor az Esztergomi Bazilikában másképp énekeltek. – Nem baj, kislány, ez a dal mindenütt a szeretetr l szól – simogatja végig az arcát Zsukka néni. A fiú ett l megnyugszik, és átszellemülten dalol tovább.

– Meglep dtél? – kérdezi t lem Zsuzsa a rögtönzött koncert végén.

Szó ami szó, Kodály átiratot vártam inkább, mint aktuális popslágereket. Nem mintha zavart volna.

– Kodály is van, az énekórákon nem térek el a tananyagtól – bólint a tanárn . – De a szünetekben a gyerekek kedvenceit énekeljük. Haladni kell a korrallal és nekem egyáltalán nincs ellenemre, ha a populáris zenét is bevesszünk a repertoárba. Múltkor egy kislány azt kérdezte t lem, ismerem-e a cigány himnuszt. Mondtam neki, hogy nem, de ha elénekli, szívesen megtanulom. Legközelebb már én is fújtam velük együtt.

– Egyik-másik tanítványom valóságos tehetség. ket énekversenyeken is indítom. Fontos, hogy sikerélményük legyen! Bármiben. Zenében, rajzban, sportban. N t le az önbizalmuk és végre elhiszik, hogy k is érnek valamit.

– Szinte minden gyerek nehéz körülmények közül érkezett ide, z rös családokból vagy azért, mert a szülei

anyagilag ellehetetlenültek, és nem tudják felnevelni ket. Egy részük lelkileg sérült, gyógyszeres kezelést vagy pszichológust igényel. André például Budapest nyolcadik kerületéből jött, nagyon érzékeny gyerek. Az éneklést le megnyugszik. Szerencsére gyönyör hangja van, még a bíboros úr is felfigyelt rá. – E fiúból kántor lesz, akárki meglátja! – néz végig szeretettel pártfogoltján, aki hálásan söpri be a dicséretet.

Zsuzsa úgy gondolja, neki nem csupán az énektanítás a dolga, hanem az is, hogy átadja a zene iránti lelkesedését a gyerekeknek. Hisz a muzsika gyógyító erejében. Azt szokta mondani a kislányoknak: gyertek a kórusomba, meglátjátok, megszépültök t le! És a diákok tolonganak a próbákon. Talán hihetetlen, de néhány éve az évfázón sem a szomszédos Pizzafalóba akartak menni, hanem a fák alatt énekelni Zsukka nénivel... és két órán keresztül abba sem hagyták: ebből a nevelő otthonból még nem szökött meg gyerek.

„RABUL EJTETT A HELY SZELLEME”

Zsuzsa lélekgyógyítóknak született.

– Háromévesen éreztem elször a lelkemben azt a zsongást, amit mindannyiszor, ha zongorához ülök – emlékszik vissza. – A szomszédunkban lakott két lány, akik folyton tangóharmonikáztak. Én persze ott sündörögtem körülöttük, hátha egyszer a kezembe foghatom a hangszert. Aztán én is megkaptam életem első hangszert: egy xilofont. Apám eljátszotta rajta a „Süss fel nap!”-ot, és állítólag én hiba nélkül visszajátszottam. Már ötévesen beírtattak a zeneiskolába, és nemsokára tíz-tizenöt darabot fejből lejátszottam a zongorán. A szüleim a kulcslyukon keresztül néztek izgatottan, ha vizsgáztam. Ám nyolcévi zongorázás után elfogytak mellém a tanárok Kunszentmártonban, és nekünk Szolnokra kellett volna költöznünk ahhoz, hogy továbbképezhessem magam. Egy időre tehát leálltam, de nagyon hiányzott a zene. A gimnáziumban fölelevenítettem a tudásom, és érettségi után az Egri Tanárképző Iskola történelem-ének szakára felvételiztem. Gyerekek között szerettem volna lenni, és mindenképpen zenélni. A férjemet is ott ismertem meg, ma Zsámbékon hittant oktat.

Zsuzsa a szülővárosában kezdett el tanítani, majd Válon, egy dunántúli faluban kaptak pedagóguslakást. Öt évet adott magának, hogy beigazolódjék, valóban az énektanítás az útja. Amikor már a második kórusát alapította meg, és a tanári asztalon minden nap egy csokor virág illatozott, a gyerekek szeretetének jeleként, Zsuzsa úgy döntött, a pályán marad. Nemsokára megszületett az első gyermeke, majd a második, a harmadik és a negyedik. Ketten azonban már férje szülővárosában, Bicskén nevelte fel.

Az anyósa intézett neki állást az egyik általános iskolában, de végül azt mégsem Zsuzsa kapta meg. Elkövetett ugyanis egy „hibát”: vissza-visszajárt a váli templomba orgonálni. Ez még nem is lett volna baj, de

egyre több gyerek győlt köréje, hogy szájatva hallgassa a játékát. Zsuzsát azzal vádolták, hogy vallásos nevelést folytat, és ez akkoriban nagy büntetésnek számított. Végül nem vették fel az iskolába, de nem bánta. A gyermekotthonban tanítani sokkal nagyobb kihívásnak látszott. Csak a legjobb, legelhivatottabb pedagógusok maradtak meg. Ha egy évig kibírja, rabul ejti a helyszelleme, mondta neki az igazgató. Így is történt...

– Számomra minden gyerek lelke lezárt boríték. Igyekszem ket felnyitni, ha hagyják. Tisztelem a gyerekeket, és nagyon ügyelek arra, hogy mindegyiküknek azt adjam, amire szüksége van. Egyikkel beszélgetni kell, a másikat szeretettel feddni, de amit mindegyik igényel, az az anyai ölelés. Én egyikkel sem spórolok. Néhány éve etikát is tanítok. A gyerekek azt szokták mondani, t le tanulják meg, hogyan különböztessék meg a jót a rossztól.

„MINDIG ADJUNK A T ZB L”

– Egyszer volt egy diákom, Zsolti. Amikor elköszönt az otthonától, negyedóráig ölelt és pörgetett a levegőben, miközben folytak a könnyei. Minden gyerek nehéz szívvel búcsúzik, de ez több volt annál. Aztán meghallottam, hogy Zsolti elzetes letartóztatásban van, mert lopott. Attól kezdve minden héten meglátogattam a börtönben. Ott tanultam meg, mit jelent fordítva leírni az ablaküvegre, hogy szeretlek, vagy szívet formálni a kezünkben a rácok mögött. Végül én tanúskodtam Zsolti mellett, hogy elengedjenek a büntetéséből két évet. Görgy tyúkhúslevessel vártam, szereztem neki munkát és szállást, egy ideig úgy is látszott, megbecsüli magát, aztán sajnos visszaesett. Többet nem tehettem érte, azóta is sajog a szívem, ha rá gondolok.

De nem szeretném, ha úgy látszana: t leünk csak büntetésből kerülnek ki! Zsolti esete kivételes, az ellenkezője sokkal jellemzőbb. A fiúból általában tisztességes családapák, a lányokból pedig szerettedesanyák lesznek.

Zsukka elvesz egy albumot, és mutogatni kezdi a kincseit. Virágos rajzok, kusza betűkkel írt köszönetnyilvánítások: „Szeretlek Zsukka néni!” „Csudajó énekelni!”

Az egyik rajzon vezényel, elte törött szárnyú madár énekel. A nyolcéves kislány, aki készítette, magát képzelte a sebesült kis lény helyébe. Sorjáznak harminc nehéz év emlékei. – Ezért érdemes csinálni! – sóhajt fel a fáradt tanár, majd felkel, odamegy a zongorához, és még egyszer, utoljára odahívja magához a gyerekeket: – Elénekeljük a dalomat, amit én írtam? – A srácok már támasztják is a hangszert, és tekintetüket Zsukka nénire függesztve rázendítenek a dalra, amely arról szól: mindig adjunk a t zbl, ami bennünk ég.

[N k Lapja: 2014. augusztus 6., 32. szám. 26–27. o.]

(Zsuzsa kiegészítése: Igazgatóm, Vásárhelyi János ezzel az írással köszöntött 2014-es születésnapomon.)

Természetszer leg minden elhangzott szó, gondolat nem kerülhet be egy-egy ilyenféle beszélgetésbe. Számos fontos nevelési és keresztény gondolatom kimarad -- terjedelmi és egyéb okok miatt. A jézusi gondolatkör ugyan mellékesen jelen volt, a kisközösségi közeg viszont említésre sem került a cikkben. De mi tudjuk, hogy Jézus nélkül, Isten nélkül nem lehet szeretni.

Koronczay Lilla rendezett családban él, aranyos lélek. Írásait mindenkor szerkesztik -- tartalmilag és nyelvileg. Meglep és örvendetes, hogy a nemzetközi Sanoma cég tulajdonában lévő N k Lapja lehozta ezt az írást.)

*****

MERZA JÓZSEF

KOLDUS A KÜSZÖBÖN

A metróbejárat felül heged szó szordik át a zsidóházon. Aki kicsit odafigyel, valamelyik brandenburgi koncert hangjaihoz hasonló dallamot fedezhet fel benne. Nem kell arra mennem, anélkül is tudom, hogy egy kövér cigányzenész rögtönöz a klasszikus zenére. Eltűnt, az aluljáró kövezetén, nyitott heged tok fekszik, a mészét értékel járókelk abba dobják be a fém- vagy papírpénzeket. Jólesik egy pillanatra odafigyelni, mert biztosan, bár elég nagy szabadsággal tolmácsolja Bach zenéjét.

Az egykori diabolt feljárójánál idesebb asszony ül a lépcsőtetején. Keveset beszél, ritkán mond ki kérdő mondatokat. Nem cirkalmazza a szöveget, pénzre van szüksége. Ellentétes stílust képvisel a szálloda sarkához vezető lépcső alján félig ülő, félig fekvő férfi, aki lábát mutogatva, egy cicerone ékesszólásával, megállás nélkül zúdítja keneteljes mondatait az arra járókra. Most nincsenek lenn perui vagy bolíviai zenészek, akik a remélt adomány fejében délamerikai hangulatot varázsolnának az aluljáróba. Nem látom azt a fiatalembert sem, aki itt találgyakorlóteret fuvolajátékához, s így aratja le mészete honoráriumát, ötletesen párosítva a hasznosat a jövedelmezővel. Viszonylag kevés az egyetlen, fóliába burkolt példányt lobogtató újságárus, a hajléktalanok nem alkotnak

csatárláncot az áttörni igyekvő gyalogosokkal szemben. Koldusok, kéregetők, eladók, árusok világa keretezi a dolgoik után siető emberek világát. Mindenki ugyanazt, bár lehet leg másképpen csinálja. Hans Schnier XXIII. János pápáról gitározott a templom lépcsőjén és sapkájába cigarettát is tett, hogy inspirálja az ötletlen adakozókat. Nagyon áruklodó trükk az önmagát agyoncigarettázó író részéről. De hát mindenki szeretne valamit, mindenki azt szeretné, amire szüksége van, nem szerencsés dolog magyarázgatni valakinek, hogy ne akarja azt, amit nagyon akar.

Állni és nézni az aluljáró világát, látszólag elég egyszerű dolog. Itt minden világos és egyértelmű. Van, aki kér és van, aki ad vagy nem ad. Amde vannak jólöltözött koldusok is, akiknek nem pénzre, hanem valami másra van szükségük. Kinek jóbarátja, jó szóra, társra, belső békére, vonzó életcélra lenne szüksége. Ezt így nem látjuk, kívülről, általában, nincs ráírva az emberre a belső szegénység, a belső hiány. Itt van például ez az értelmiséginek kinézé férfi, aki napjában többször is átmegy az aluljárón, s bár nem koldul, mégis a nélkülözők közé tartozik. Hosszasabban kell figyelni, ha észre akarjuk venni, mi foglalkoztatja. Szokásos útjai során időnkint bemegy a közeli templom főbejáratán, kijön a mellékajton, nézegeti a közeli könyvesboltok kirakatait, szót vált az idősebb újságárussal, találkozik arra járó barátjaival, beszélget, magára marad, továbbmegy, nézelődik, időnkint sóhajtozik. Nem különös ez sem a mai, sem az egykori világban.

Ez az ember, könnyű kitalálni, én vagyok. Istent keresem, nemcsak most, hanem az egykori feljegyzések tanúsága szerint jó három évtizede. Persze, korábban is kerestem, nagy igyekezettel, csakhát arról nincsenek okmányaim, legfeljebb egy használt misekönyv, egy kissé szakadt Kempis, néhány, kézzel másolt kórusmunka, jegyzetfüzetek, emlékképek. A kortársaim által jól ismert könyvek azt az érzést keltették bennem, hogy minden a helyén van, szellemi biztonságban élek az egyébként egyre inkább megváltozni látszó világban. Megvívтам a többszörös küzdelmet az újabb és újabb nehézségekkel, kitartottam, elfáradtam, újból erőt kaptam, majd egy pillanatban nagyon egyedül éreztem magam. Ekkor elsírtam a 151. zsoltárt, majd tovább igyekeztem, hiszen bennem volt tennivaló, amit csak én magam végezhettem el. Ha körülnéztem, barátaimat láttam. Mind ugyanazt gondolták, amit én. Nem álltunk meg. Lehet egy pillanatig erőtlené válni, de hamar össze kell szedni magunkat, ezt várják el tőlünk, ezt várjuk el önmagunktól. Egyszer azonban furcsa fintort vág felénk a történelem. Azt sem várja el tőlünk, amiről azt gondoltuk, hogy elvárja, legfeljebb nem beszél, mert nem beszélhet róla, mert megtiltották neki és engedelmeskedett az érteseknek. Clio új lapot nyit, s ezeken az oldalakon más történet kezdődik. Vagy mégsem, csupán aktualizált díszletekkel és új szereplőkkel folytatódik tovább ugyanannak a

tragédiának új felvonása? Mégsem siklik új sínekre a világ? Hiszen szép reménye nemcsak nekem, nekünk, hanem sok más, másként gondolkodó barátunknak is volt. Háború után, forradalom után, rendszerváltás után. Isten az ura a történelemnek vagy valaki, valami más?

Sechine, sechine, vi vájt bisztu, gólesz, gólesz, vi láng bisztu - tör fel a jiddis sóhaj. Isten, Isten, de messze vagy, szétszóratás, szétszóratás, de hosszú vagy. Egyedül vagyunk, magunkra maradtunk, egyedül kell immár tovább remélni vagy nem remélni. Messiásban, földi Izraelben, égi mennyországban, testnek feltámadásában, az örök életben. Intézményekben nehéz reménykedni. Az intézményeket hivatalnokoknak találták ki és azok irányítják. Azok is védik meg ket, csalafinta cs részcsavarásokkal, emberi szavak megtéveszt fordulataival. Az önmagára valamit adó embert nem törik meg a történések csavaros fordulatai. Lehet, hogy átmenetileg kedvetlen lesz, de utána összeszedi magát, hiszen az adja élete alapvet értelmét, hogy meg akarja érteni az okokat és következményeket, hogy élni tudjon a holnap új világában. Miközben tudja, mi fordul rajta, mit kell magának megtennie, titkos biztatásra vágyik, s szenvedélyes koldusként nyújtja karjait kifelé e zárt világból, amelynek oly jól ismeri örök, változatlan, madáchi törvényeit. Egy élet tapasztalata áll mögötte, de mégis, újra és újra megkérdi: tényleg egy hatalmas világ foglyai vagyunk, semmi mások? Lázárként ülünk egy nagy úr küszöbén, s nem jönnek a szolgálak, hogy morzsákat dobjanak nekünk? Az utcán sok ember járkal, sokan mondanak okos ígéreteket, ebb l jól meg is élnek, vagy legalábbis öntudatot ad nekik. Miért van, hogy szép szavaiktól nem változik meg a világ, nem csillapodik az éhségünk, nem múlik el a viszály? Ezek nem egy keser , tönkrement ember kérdései, ezek egy kutatáshoz szokott ember módszeres vizsgálódásai. Úgy t nik, hogy ebben a különös valóságban, amit világnak nevezünk, s amelyre mindenféle magyarázatot próbálunk adni, s amelyben magunk sem tudjuk, hogy mik vagy kik vagyunk, az elég biztosnak látszik, hogy akárki vagy akármi fiai vagyunk is, keresésre születünk. A világból vagyunk és mégis szembenállunk vele. Szólítjuk a bennlév t és szólítjuk a kinn állót, ha van ilyen.

Ennyire gyötörnek téged ezek a dolgok? - kérdi valaki. Nem tudsz feln ni, szabadulni gyerekkorod örökségét l? Tényleg, nem tudok, bár azt észrevettem, hogy e gyötrelmek olyanokra is rátörhetnek, akiknek, hogy úgy mondjam, zavartalan gyerekkora volt. Én már azzal is beérem, hogy az idegeimbe szívódott örökséggel kinyílt szemmel nézem a feltáruuló, eddig ismeretlen világot. Gyötrellem helyett feladatnak tekintem megismerését, annyira-amennyire lehetséges megértését. Az értelem és gondolkodás fáradt óráiban pedig csatlakozom a keveset töpreng kéreget khöz, utcai zenészekhez, mert tudom, hogy a gondolattalan percekben is születhetik felismerés, megvilágosodhat valami. Daudet bohócához

hasonlóan bezárkózom egy képzeletbeli templomba és hányom a buk fenceket, mert ahhoz értek, s várom, hogy elmosolyodik-e a Sz zanya szobra. Én igyekszem megtenni a magamét.

Este lett. Elhangzott a harangszó, a templomot bezárják. Kiürülnek a lépcs k, kicserél dik az aluljárók népe. Megérkeznek a hajléktalanok, a koldusok pénzüket számolják, kés bb elindulnak meginni esti adagjukat egy mellékutcában. Én is megnézem a táskámat, van-e benne valami. Egész életemben mindig ügyeltem arra, hogy ne tekintsem saját dolgaimat más adományának. Nagyon vigyázni kell, hogy ne tévezzük meg magunkat önmagunkkal. A pénz, meg a cigaretta jól megkülönböztethet , gondolataink, érzéseink, meglátásaink félrevezethetnek minket. Hihetjük, hogy nem mi vagyunk eredeti gazdáink napi szerzeményünknek. Nehéz a szellemek megkülönböztetése. Jobb kevesebbet hinni, mint vágyakozva többet. Nem csapom be magamat. Úgy látom, ma sem jutottam többre. Miben reménykedhetek? A bohóc fáradtan leül, a Sz zanya szobra nem mosolyog, a dics szentek továbbra is az eget nézik. Nincs fényes felh , sem zeneszó. Mégis, mintha halkan szólna valami. Mi is ez? Hát persze, a saját éneke. Az a szerény m vészet, amit én tudok, amit megtanultam egy életen át, amihez h séges vagyok, amit kaptam vagy örököltem, nem tudom, de amit csendben ismételve, mert szép és megvigasztalja a lelkem. Ennyim van, ezzel beérem, többet itt már nem várok.

2005. március

*****

BULÁNYI GYÖRGY

KERESSÉTEK AZ ISTEN ORSZÁGÁT (RÉSZLET)

38. PÉLDÁT ADTAM NEKTEK

a) Mintaetika?

A Fiú eljött közénk a Maga Országából - Messiásnak. Azért jött el, hogy örömet hirdessen nekünk: közel van hozzánk Országá, s a miénk lehet. Pásztorként utánunk jött, s felkínálja nekünk az Ország életét; a maga élete odaadásával lehet vé tette teljes egyélevésünket is Vele (29 num). Tanítónak is jött: elmondani, mit kell tennünk, hogy felhívása-felkínálása ne csupán pusztában kiáltott s ott visszhang nélkül elhaló szó legyen. Közölte velünk az Ország törvényeit, a tökéletesített törvényt (15d num), melyeknek vállalása-teljesítése fejében lehet csupán miénk az Ország. Nem csupán elmondta az Ország törvényét, élénk is élte. Törvényt elmondó szavait ábraként illusztrálja köztünk leélt élete. De megfordítva

is igaz: életének tényeit egyetlen irányban magyarázható jelentéssé formálják az Ország törvényeként elmondott szavai.

E kettő egymásra utaló egysége a Messiás etikáját olyan törvényekben kibontakoztatott tartalmi etikává teszi, amely minden mozzanatában mintakép-etika is. Minden tartalmi etikai tételhez hozzátehet és hozzáteendő: ahogyan a Messiás maga is tette, amíg köztünk élt.

Mert a Messiás nemcsak Ajtó, amelyet meg- s elkerülve nem lehet bemenni az Országba, hanem Országba vezet Út is. Út a felé az Ország felé, amely közelít felénk, amelyhez közeledhetünk, amely közel van, amelyet lehet nem messze lenni. (Mk 1,15; 12,34) Etikája mintakép-etikai jellegének legbeszédesebb képe az Önmagával azonosított Út. A búcsúbeszéd meghitt levegőjében kerül sor erre az azonosításra. A búcsúzó Messiás az útról beszél, amelyen övéi utána mennek. Utána. Oda, ahová el remegy helyet készíteni nekik. Úgy gondolja, ennyi tanítás után nem kell már részletezni tartalmi etikában újra elmondania az Országba bejuthatás feltételeit, a törvényeket. Elég, ha utal a mintaetikai képre: „ismeritek az utat”. De Tamás szétfoszlatta illúzióit: „Honnan ismerhetnék az utat?”. Nem érti, nem értik a képet. Ekkor hangzik el ajkáról az azonosítás: „Én vagyok az Út, és senki sem jut el az Atyához másként, csak általam”. (J 14,4-6), a Messiás, azaz életvitelének dinamikájában kibontakozó Önmaga - ez az egyetlen út az Atyához. A Messiás magatartásával való azonosulás, a Messiás Golgota felé vivő életútjának vállalása - ez az Út az Atyához, az Országba.

Csak ez az Út az Életre. Minden más út az Élet elvesztésének, a pusztulásnak az útja. Máté Hegyi beszédében találjuk ezt a szembeállítást: széles és népes a pusztulás útja, keskeny és kevesek által megtalált (118 num) az Övé: „Milyen széles a kapu és keskeny az út, amely az életre vezet, és kevesen találják meg azt”. (Mt 7,14) A Messiás élete ez a keskeny út. Az ezt az utat elkészít Keresztel is az Istennek-tetszés, az Isten akarata keresésének útját járta. (Mt 21,32) E „dikaiosziüné” pedig éppen az Élet elnyerése feltételeinek formaetikai összefoglalása (12d num).

Az Út - a Messiás élete; az örömhirdetésben, tanításban, életet adásban, új népet szerzésben kibontakozó élete. Mindezek elvégzése ellenében nyílik mód számára a királyi funkciók gyakorolhatására. Ha a Messiás életútja egyúttal a mi utunk is az Atyához, akkor mi is csak az örömhirdetés, tanítás, az életet- és életünket-adás, az új népet szerzés ellenében részesedhetünk királyi szerepkörében.

Az evangéliumok etikája mintaetika is, tartalmi etika is, formaetika is. Mint minden épkezláb nevelési magatartás. A jó pedagógus eszményeiből sohasem hiányozhatnak az utalás az eszményi személyekre: „Légy olyan, mint N.N.!” Nem hiányozhat a konkrét tartalmi célkitűzés: „Mosd meg a fogad! Légy kedves a nagymamához!” stb.

Nem maradhatnak el a formai megfogalmazások: „Viselkedj úgy, ahogy nagyfiúhoz illik! Töltsd be rendeltetésed!” stb. Jézus etikáján is végighúzódnak ennek a háromnak az egysége. Ugyanazt az egyetlen etikát rajzolja, amikor ezt mondja: Legyetek olyanok, mint én! (mintaetika). Ugyanazt, amikor ezt: Szeressetek, ne akarjatok nagyok lenni, er szakot ne alkalmazzatok, adjátok oda, amitek van a szegényeknek! (tartalmi etika). Ugyanezt, amikor ezt: Legyetek Istennek-tetszők, tökéletesek, szentek, stb.! (formaetika).

A mintakép azért minta, hogy róla készüljön a lenyomat. A Szentháromság is minta. Róla készült lenyomat az ember. Az ember-lenyomatok mind különböznek egymástól. Isten nem szériában teremt. Mindannyian egyedi példányok vagyunk.

Jézust is csak ilyen egyedi példányok tekinthetjük mintájunknak. Az Újszövetség bőségesen beszél utánzásról; (2Tessz 3,7,9; Zsid 6,12; 13,7; 1Kor 4,16; Ef 5,1; 1Tessz 2,14; 3Jn 11) beszél Jézus utánzásáról is. (1Kor 11,1; 1Tessz 1,6) Jézus ajkán nem találjuk ezt a kifejezést. Nem Jézus-utánzásra, hanem Jézus-követésre szólított fel (74d num). Aki követi, aki utánamegy Jézusnak, az a maga megismételhetetlen egyszerűségében teszi ezt. Egyediségének, személyiségének egyszerűségében tekinti eszményének, mintaképének Jézust. A Tízkapott létazonosság alapján fogja kialakítani magatartását személyisége és környezete (kultúrkör, hely, idő) változóinak függvényében. Tenni szeretné azt, amit Jézus tette ezeknek a változó tényezőknek a függvényében. Aki követi a Mintaképet, nyomába jár a Mintaképnek, az olyan alter Christus-t dolgoz ki magából életével, amely személyiségének teljes kibontakozását eredményezi a Mintakép ihletése alatt. Ez az ihletés nem tesz er szakot az utat követőknek a személyiségén, mert a létazonosság lehet vé teszi, hogy a szeretetre reá tett élet magatartása ebből a szeretetalapból nőjön ki. Ez a személyiséget alapvetően meghatározó szeretet-létazonosság lehet vé teszi a szabad személyi kibontakozást. Ezért mondotta Ágoston: Ama et fac, quod vis! Azaz: Szeress és tedd, amit akarsz!

b) Út és cél

A gazdag ifjú kudarcba fúlt jelentkezésének kapcsán érdeklődik Péter a maga és társai nevében: mi lesz a jutalmuk a mindent-elhagyásért és az utat követésért. Péter kérdésében a mindent-elhagyás és a Jézus-követés eszköztartalom jellegű; s éppen az ezen eszköz által elérhető célra kérdez rá Péter. Jézus válasza megrajzolja a céltartalmat, a jutalmat: százannyit ebben az időben és örök életet az eljövendő időben.

Ezenfelül szabatosítja a péteri eszköztartalmat: a mindent-elhagyásért az részesül jutalomban, aki ezt a mindent-elhagyást „nevemért”, ill. „értem és az örömhírért”, ill. „az Isten Országáért” (Mt 19,29; Mk

10,29; Lk 18,29) indítékok alapján teszi. Mind a négy indíték ugyanarra indít: mindent-elhagyásra és Jézuskövetésre; az eszközök tehát mindig ugyanazok. Az eszközök is mind a négy esetben ugyanazon jutalmat eredményezik; tehát a céltartalom is rendre azonos. Következik ebből, hogy az azonos eszközöket indító, és azonos jutalmakat nyújtó indítékok között is azonosság áll fenn: a Neve, örömhíre és az Ország - egybeesnek. A Messiás tehát azonosítja magát az Országgal s annak örömhírével. Ezenfelül cél és eszköz ugyanígy egybeesik, mert a „százannyi” és az „örökélet” azonos az Országgal.

A szenvedésbejelentés szülte reakció hatására Jézus a mindent-elhagyás eszköztartalmát az élet elveszejtésével egészíti ki, és indításként ez esetben is az „értem”, ill. az „értem és az örömhírért” megjelöléseket találjuk. (Mt 10,39; 16,25; Lk 9,24; Mk 8,35) Sőt, akik az élet elveszését végre fogják hajtani az Érte életüket elveszejtve, azok is tisztában lesznek az üldözöttek magatartásának Messiás megjelölte motívumával: „miattam”, „az Emberfiáért”, „nevemért” és „az Istennek-tetszés miatt” fogják üldözni övéit. (Mt 5,11; 10,18; Mk 13,9; Lk 6,22; 21,12; Mt 5,10) Mindent-elhagyásuknak, élet-elveszejtésüknek, valamint az ellenük támadó gyölöletnek egyaránt a Messiás (értem, miattam, nevemért, az Emberfiáért), ill. a Vele-egy-Ország, annak örömhíre s annak legfőbb formai értéke: az Istennek-tetszés - a magyarázója. Övéi Érte cselekednek, övéit Miatta bántják.

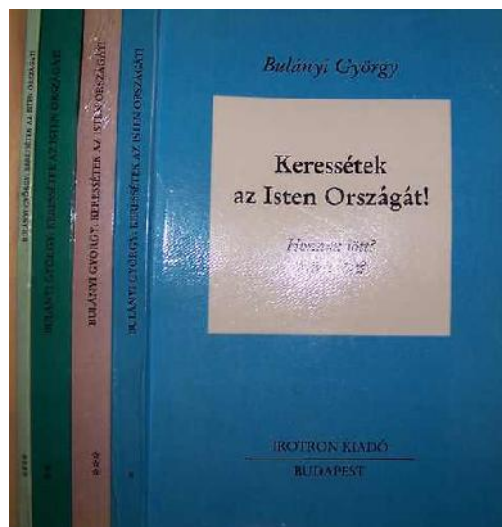
Az Ország tehát, amelyet I jött, s amelyet ígért nekünk - Önmaga. Alkotja ezt az Országot azzal az Atyával, aki Vele egy és azzal a Lélekkel, aki pedig az Úr Lelke. Az Országért kell járnunk az Utat. De ez az Ország - Maga. De ez az Út - Maga. A Messiás számára kell tehát a Messiás életét élnünk. Az Út és az Út célja tehát egybeesik. Út és úticél azonosak. Eszköz és cél teljes egybeválását jelenti ez. A Messiástól motivált eszköz a cél birtoklását is jelenti. S a bennünk-levő Ország országfogalma, ill. az egymásbanlevés éles fényt is vet arra, hogy aki a Messiás útját járja az időkben, az már utat-járva is birtokolja a célt; olyan módon, ahogyan az eme időn feltételei mellett lehetséges. Aki azonosodik a Messiással, az máris birtokolja az Országot, amely azonos a Messiással.

Cél és eszköz ez utólérhetetlen harmóniája messzemen következményekkel bír a jézusi etikában. Elvileg tesz lehetetlenné minden meg-nem-felelést cél és eszköz között. Fel sem merülhet a célnak a céllal össze nem férő eszközöket is szentté tevő funkciója, mert a céltartalom és az eszköztartalom nem ismer semmiféle különbséget. Ha a cél pl. egy igazságos társadalmi rend megteremtése, akkor felmerülhet a kísértés, hogy az „igazságos” magatartás nemétől különböző, és ezért nemtelen eszközökkel elpusztítsam azokat, akik nem azt akarják, amit én. Elvileg és gyakorlatilag egyaránt felmerülhet: a mást akarók elpusztítása után

megvalósítom majd az igazságos társadalmi berendezést. De ha a cél az erőt nemalkalmazó Messiás, akkor „elvileg” nem merülhet fel a kísértés az erőt alkalmazásra, mert ez az eszköztartalom nemcsak hiányzik eme etika eszköztartalmából, hanem lehetetlenné is teszi a célt. Lehetetlenné azért, mert az Országban a célélérést és az eszközalkalmazást nem választja el az időintervallum. Aki az Országért erőt alkalmaz, éppen az erőt alkalmazás pillanatában már el is veszíti azt az Országot, amelyet erőt alkalmazással akar megszerezni. Gyakorlatilag támadhat a kísértés. De a kísértésben való elbukást nincs módja szentesítenie ennek a célnak. A cél maga hiúsul meg általa (73f. num.).

c) Lét-, magatartás- és sorsazonosság

Nyilatkozatának - „Én vagyok az Út!” - mélyrehatóak a következményei. A keresztyén (chriztianosz = messiási) etika ennek következtében csak krisztusi-messiási etika lehet. Övéinek magatartása csak Tanítójuknak a magatartása lehet. E magatartásbeli azonosság létebeli azonosságot feltételez; s ugyanezen magatartásbeli azonosság sorsazonosságot eredményez ebben az időben és az eljövendő időn egyaránt. Lássuk sorban idevágó nyilatkozatait.

Övéinek újjá kell születniök Lelkéből, s ez az újjászületés a Messiás és övéinek egymásbanlevését, s tőle való egygyelevését eredményezi. Idevonatkozó tanítását megvizsgáltuk már (28-9. num.). Az újjászületés erejében - bár nem szünek meg a világban lenni (A Messiás is a világban élt!), nem lesznek többé „a világból valók”. Aki nem a világból való, az onnan való, ahonnan a Messiás jött, Istentől és Istenből való. Teljes az azonosság e tekintetben a Messiás és övéi között: „A világ gyölölte ket, mivel nem a világból valók, amiként én sem vagyok a világból való”. (Jn 17,14) Létazonosságot állítunk tehát Jézus és övéi között. Hogyan lehet azonos léte, létartalma az Abszolútumnak és a teremtménynek? Szabatosítanunk kell állításunkat. Azonosság áll fenn a szeretet létartalmát (9c. num.)

illet en. Nem áll fenn viszont azonosság két mozzanatban. Különbözik ugyanis övétől a Messiás mindabban, ami következménye a Maga abszolút létezmódjának (Atyám, Atyátok - 2c num). De különbözik abban is, ami a maga emberi individuumának bens sajátossága; hiszen e tekintetben mi, emberek is mind különbözünk egymástól. A léttartalmi azonosság tehát a szeretet-létalapban való azonosságot jelenti.

Mint mondtuk, folyik ebből a magatartásbeli azonosság. Övéinek irgalmasnak és tökéletesnek kell lenniök, mint Mennyei Atyjuknak. (Lk 6,36; Mt 5,48) Övéinek el kell tanulniök a Messiástól a szelídséget és alacsonyszív séget; úgy kell egymást szeretniök, ahogyan szeretett minket; úgy kell megmaradniük az szeretetében, ahogyan megmarad az Atya szeretetében; ugyanúgy a szolgálatra kell beállítaniük életüket, ahogyan ezt Nála látták. (Mt 11,29; Jn 13,35; 15,12.10; Mt 20,28; Mk 10,44; Lk 22,27) Különös er vel nyomatékozza ezt az utolsó vacsorai lábmosás: „Ha én, az Úr és a Mester megmostam lábatokat, akkor tinek is mosnotok kell egymás lábát. Példát adtam nektek, hogy ti is úgy tegyetek, ahogyan én tettem veletek”. (Jn 13,14-5)

A Messiás „példát adott” nekünk a Maga életével. Példája elmondta, hogyan kell élnünk, ha helyet akarunk kapni Vele és Mellette az Atya házában. Nincs mód ennek a példát-adásnak kikarikázására, zárójelbe-tesztelésére. Ha mi tágas kapukon és széles utakon is eljuthatnánk oda, ahová emberi alakot öltvén csak szűk kapun és keskeny úton, a Maga útján juthatott el, nagyobbak lennénk Nála. Mi sem kaphatjuk meg olcsón azt, amiért Neki drága árat kellett lefizetnie. Individuális sajátosságaink, valamint a nekünk jutó történelmi szerepkör különöz sége (78c num) folytán „árfizetéseink” (27e num) különböz nagyságúak lehetnek ugyan, de mindannyiunknak fizetnünk kell. Ezért folytatja fentebbi szavait a következőkkel: „Bizony, bizony mondom nektek: nem nagyobb a rabszolga uránál, a küldött sem az ur küldöttél”. (Jn 13,16)

*****

AZ ÉLETUNT BESZÉLGETÉSEI

Kihez beszéljek mainapság? – Az emberek mohók, s akire az ember számít, annak nincs szíve.

Kihez beszéljek mainapság? – Nincsen többé igazságos ember, a földön a gonoszok uralkodnak.

Kihez beszéljek mainapság? – Az országot a bűn árasztotta el, s ez határtalan, határtalan.

(Kr. e. II. évezred, Egyiptom)

MÉCS LÁSZLÓ

VADÓCBA RÓZSÁT OLTOK, HOGY SZEBB LEGYEN A FÖLD

Május. Rózsálló reggel. Remény, ígélet, harmat.
A szélbe fütörésem a hajnalos vigalmat.
Kószálni jött ma kedvem: apostolok lovára
kapok s vaktában érek egy messzi kis tanyára.

A kakas még az ólban pitymallatot rikongat,
az égbe fúrt pacsirta fittet hány éji gondnak,
dalától messze rebben bimbóról bánat, szender.
A ház el tti kertben a kis padkán egy ember.

Apokaliptikus, vad formája és nézése:
a félszemére vak és helyén gödör van vésve,
haja nyíratlan, fél- sz, bozontos, mint szakálla,
bakancsa és kabátja dróttal van összezárva.

A reggelt ráköszöntöm, mert testvér-mód kíváncsi
vagyok sorsára s kérdelem: Mi jót csinálgat, bácsi?
Zord, bömböl beszéde minden zugot betölt:
„Vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld!”

Nagy kert. S amerre nézek, száz rózsás rózsás hátán,
ráfutva fára, falra, ribizkén ül, salátán,
vad összevisszaságban, befonva minden ösvény,
s bimbó bomol bel lük özönnel, egy se fősvény.

Közöttük ül, szemezget e félszent, félig rült
s beszélni kezd, lemetszve egy vadhajtást a t rül:
„...Az Élet mosolyogva száguldott hajnal-hintón,
harmatja, csókja égett minden új ember-bimbón:

s diplomaták, bitangok öt évig kaszabolták
ágyékok szép vetését... a földet letarolták...
fiam, szemem kil tték... s mit elrontottak k:
vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld!

Most konferenciáznak a nagy szélhámosok,
hogy csírában megöljék, mi újra él, mozog...
S míg lakomákon d zöl, ki milliókat ölt:
vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld!”

Testvéri szánalomból a szívem rádoromból:
Bátyám, én lelket oltok az evangéliomból,
mid n kobzom jóságos zenéj verset költ:
vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld!

A költ

BARCZA BARNA:

JÉZUS LELKISÉGE

Nekünk, akik vallás vagy hit címén mindig valami lelkiségről tanultunk, a karácsony meghitt légkörében érdemes föltennünk a kérdést: milyen volt Jézus lelkisége? Miben állt a lelki élet Jézus számára?

Mivel egy mai átlagkeresztény úgy él lelki életet, hogy hétköznapijai ugyanúgy telnek, mint az evilág fiaié, vagyis pénzszerzés és élvezetek habzsolása tölti ki, de időnként egy kis időre benyit ünnepi szobájába, és ott lelki életet él vagyis misén vesz részt, vagy imádkozik, lelki olvasást végez, ezért nagyon fontos észrevennünk Jézus esetében, hogy neki nincs két élete: hétköznapi élet és lelki élet. Neki csak egy élete van. A minden percében és minden körülmények között az Atyához igazodó élet.

Jézusnál lelki élet helyett inkább lelkiéleti alapállásról beszélhetünk. Küldetésben járó ember, aki nagyon szereti Küldetését, és maximálisan hozzá igazodva teljesíti küldetését.

Igaz, nem írták le napirendjét, de azt leírták, hogy sokszor enni sem volt ideje. Mégis azt mondta értetlenkedő tanítványainak: „Az én eledelem az, hogy annak akaratát vigyem véghez, aki engem küldött” (Jn 4,34).

Amikor most Jézus lelkiségét szeretnénk megfogalmazni, akkor ezt három oldalról közelítjük meg. Az első három pontban lelkületének alaprétegét szeretnénk megragadni, a második három pontban lelkületének gyakorlati összetevőit, míg a harmadik három pontban lelkületének színező vonásait. Ez a háromszor három, tehát kilenc pont talán jó közelítést ad Jézus lelkületéhez, ráadásul a saját lelki életünk elrendezéséhez vagy eltervezéséhez is segítséget adhat.

1. Jézus lelki életének lelkiéleti alapállása

1.1. Állandó Atyához igazodás, ráfigyelés, kedvben járás

Halász Piusz azt írja Alter Christus c. elmélkedésében, hogy Jézus az Atyára néz ember. Mi nyugodtan átfogalmazhatjuk: „Jézus az Atyától meghatározott élet ember.” Sőt. Ez az Atyától meghatározottság nem is akármilyen mértékben zajlik. Nyugodtan mondhatjuk: Jézus szerelemmel szerette az Atyát. Vagyis olyan mértékben, amire nekünk embereknek nincs jobb szavunk a szerelemnél. Ez a szerelem nemcsak az elragadtatások magasztos csúcsán nyilvánult meg, hanem a vergődések mélypontjain is, pl. éppen a Getszemáni majorban. Még ott is azonosulni tudott Atyja szándékaival. Még ott is fontosabb volt számára küldetésének akarata, mint a saját akarata. Ez a totális azonosulás az isteni akarral számunkra is mint elérhető csúcs, mint eszmény jelentkezik.

Ezt az Atyához igazodó életet úgy is jellemezhetnénk,

mint transzcendens alapbeállítódást. Ez annak nyilvánvalóvá tétele, hogy életünk súlypontja nem anyagi oldalunkon, hanem szellemi oldalunkon van. Szellemi oldalunk, vagyis Istenbe gyökerezésünk a lényeges. Ezt az oldalunkat kell dominánssá tennünk. Ami ugyanaz, mint hogy életünkben Istent kell tapasztalhatóvá tenni. Ennek kimagasló m. vése volt Jézus.

1.2. Emberszolgálat. – Megtanítani az embereket egymás és Isten szeretetére

Ezt nevezhetnénk küldetésének tartalmának. Azért igazodik oly mértékben az Atyához, hogy ezt az embert tanító szolgálatot egyre maradéktalanabban végezhesse.

Mennyire szerette volna átformálni embertársait a szeretet alapállására, amelybe még az ellenség szeretetének is bele kell férnie! Hogy remélt abban, hogy lehet ebben valami látható, valami tapasztalható! Azért hitt ebben annyira, mert ahonnan jött, ott ez annyira magától értetődő volt. De itt már csak azt a felvonást tudta végigjátszani, ahol azt mutatta be, hogy még saját hóhérait, saját kivégzőosztagunkat is szeretnünk kell.

1.3. Nem az egyéni élet a legfontosabb, hanem a közösség élete

A közösség élete, vagyis az emberi társadalom boldogsága, földi Isten Ország megvalósítása. Ezt kell elkezdni és megtapasztalni a kisközösségi életben.

Ha egyszer az Isten élete nem egyedi élet, hanem Szeretőközösség, akkor a képmás, az ember élete sem lehet más, mint emberi szeretőközösségek hálózata. Ám a valóság milyen távol áll ettől!

Amikor az utolsó vacsora előtt azt mondta, hogy vágyva vágytam elkölteni veletek ezt a lakomát, akkor emögül kiérezzük, hogy a sok emberi ellenségeskedés elviselésük után mennyire vágyott végre legalább egy kis mintadarabnak, egy kis kóstolónak az ízlelésére.

2. Jézus lelki életének gyakorlati összetevői

2.1. Célra irányuló, távlati tervet készítő

Koncepcióval rendelkező ember volt a mi Urunk Jézus. Tisztában volt küldetésével. Tudta, mit kell megvalósítania. El is készítette ennek végrehajtásához a kivitelezés hogyanját. A stratégiát is, a taktikát is. Az első bitt „egy szuszra”, az utóbbit részletekben.

Az „egy szuszra” tervkészítés, a stratégia elkészítése azonban nem összezapott és elnagyolt fércmunka volt. Negyven nap teljes csendet áldozott erre. Negyven nap pusztába vonulást. Negyven nap távolságtartást a világtól közvetlen, tehát zavaró behatásaitól. Csak a három megkísérettés leírásából következtethetünk arra, mi minden megfordult a fejében. Mennyire a legjobb módszert kereste és akarta megtalálni Atyja tervének megvalósításához.

Nem H. bele Balázs módjára ugrott bele a világra szóló

vállalkozásba. Kb. negyven éves emberi tapasztalatait ötvözte egybe negyven nap alatt az Atyjánál tanultakkal. Igazán alapos, felelősségteljes lelkiület ember volt ez a Názáreti.

Nemcsak elkészítette távlati tervét, hanem nagyon hűséges is volt hozzá. Bár rugalmasságáról a következők pontban szólnunk, itt pedig eltéríthetlenségéről. Nem olyan lelkiület ember volt, aki szíre-szóra odébb áll. Erényeinek sorában a szeretet után mindjárt második helyre tehetjük eltéríthetlenségét. A hűséget küldetéséhez és Küldetéséhez. A kitartást. A nehézségek vállalását. A keskeny utat is, meg a keskeny útról eltéríteni akarók csapásait is.

2.2. A valósághoz igazodóan rugalmas

Ez lelkiiségének józansági oldala. Noha nagyon bízik az emberben, ugyanakkor „tudja, hogy mi lakik az emberben”. Ismeri az emberi természet rosszraajlását, a hatalom nagy befolyásoló szerepét, a titokfegyelem megszegését stb. Így próbálkozik ugyan a farizeusokkal is, de végül elállt től a tervétől, mert reménytelennek látja ezen próbálkozását. A hírverés kivédésére tudja titokban tartani jeruzsálemi útját (Jn 7,8). Le tudja szerelni a fölizgatott tömeget (Jn 8,7), vagy ki tud térni el tőlük (Jn 8,59; 11,54).

Szembe tudott nézni a keserű valósággal. Tudta, hogy a szeretetnek mi a sorsa a világban (Jn 12,24-26). Nem illúziókat kergetett. A szenvedésre övéit is felkészítette (pl. Lk 9,45).

2.3. A Terv és az emberi Szabadság ütközésekor korrekciót alkalmazó

Nagy célirányultsága, koncepciózus volta jelentős kísértést szolgáltat az irányba, hogy idea-kergető legyen. Ám valóságérzéke, az eszmények mellett a realitások érzékelése – bár jelentős szenvedések kíséretében, mégis – az ütközések tudomásulvételére készítetik. Lelelkiségének igen kimagasló vonása ez a korrekciók készítésére készített józanság. Még akkor is nagyon dicsérendő és kiemelendő ez Jézus életében, ha lélektanilag nagyon megszenvedte ezeket az ütközéseket.

Csak két jelentős példát idézünk fel életéből: Az egyik a kafarnaumi nap (Mk 1,21-39). Ugyebár tanítani küldte őt az Atya? Ezt akarta tenni a kafarnaumi zsinagógában is, míg csak meg nem zavarta tanítását az ördög, aki megszállott. Kénytelen volt csodát tenni, hogy a zavaró eljőjön től elhallgattassa. Igen ám, csak hogy ezután az embereket már nem a tanítás érdekelte, hanem a csodás gyógyító. Özönlöttek is Péter házához a gyógyulást keresők. Így a terv, a tanítás megghiúsult, mert a valóságos ember gyógyítást követelt. Hajnal el től imájában tisztázza ezt az ütközést, majd korrekciót alkalmaz. Itt hagyja a gyógyulásra várókat és indul másfelé tanítani.

A másik példa a csodálatos kenyérszaporítást követő nagy konfliktus Jézus lelkében, melyet a Terv és Valóság

ütközése váltott ki belőle (Mt 14,22-25; Jn 6,14-15). Hiába beszélt nekik naphosszat a szeretetről, az ereszszak és hatalomgyakorlás elutasításáról, a csoda láttán mégis hatalomgyakorlóvá, vagyis királlyá akarták tenni. Kénytelen fölosztatni az értetlen tömeget, és az értetlen tanítványokat is átküldeni a túlpartra, hogy belső vívódását az Atyával megbeszélhesse kb. 9 óra hosszáig. Tíz az éjszaka negyedik óráigváltásakor, vagyis éjfélt követően 3-kor fejezte be imáját. Az ilyen „tisztázó”, „korrekciót megállapító” imákból mindig nagy határozottsággal, nagy bizonyossággal indul tovább.

3. Jézus lelkiiségének színező vonásai

3.1. Szánja a bajbajutott embert

Akár a beteget, akár az elhibázott életvitelt, akár csak a társadalmi gúla alján elhelyezkedte. De szánja az össze nem gyűjtött, a nyájba nem tartozó, az így vagy úgy elmagányosodott embert. „Megesett a szíve rajtuk, mert olyanok voltak, mint a pásztor nélküli juhok” (Mt 6,34). Nála a szeretet nem csupán eszmei magasságokban lebegett, hanem konkrét emberi bajok, nyomorúságok indítják meg szívét és cselekedetsorát. Nem tud részvétlenül elmenni semmiféle emberi nyomorúság mellett, legyen az bár halott fiát kísérelő özvegyasszony vagy 38 éve bénaságban fekvő beteg, avagy vak vagy vérfolyásban szenvedő, esetleg gazdag ifjú, aki önbecsapásban él. Ezért tódultak hozzá a kicsik, az alullevők, a szenvedők, az élet igazi célját meg nem találók. Egymásra akarta találatni azokat, akik adni tudtak volna, s azokat akik nagyon rászorultak az elfogadásra. De azt is tudta, hogy a bajban levő hamarabb megérzi a más baját, míg a gazdagok és bebiztosítottak rendszerint érzéketlenek mások szenvedése iránt. Jézus lelkiiségére jellemző, hogy noha alapvetően távlati koncepciója, vagyis a földi Isten Ország megvalósítása útján akarta fölszámolni a fölösleges szenvedéseket, mégsem ment el segítség nélkül a konkrét bajok mellett. A távlati terv nem iktatta ki életéből a közvetlen segítséget.

3.2. Szenvedélyesen képviseli az igazságot

Ez a színező vonás nagyon jellemző Jézus lelkiiségére. Ugyanis nagy ellentét van a között a világ között, ahonnan jött és az evilág között, ahová jött. Odaát minden az igazságra épül. A legfontosabb igazság, hogy a szeretet tesz boldoggá. Ott ez az élet, ez az állandó valóság. Itt pedig úgyszólván mindenki az igazság elfojtására törekszik. Itt igazságnak az egyéni érdeket, meg a klikk-érdeket kiáltják ki. Itt nem az igazság, vagyis nem a valóság megragadása a cél, hanem inkább annak megerszakolása rövidlejárátú elnyök szerzése miatt.

Jézus nagyon jól látja, hogy addig nem indulhat meg evilág hozzáigazítása az ősminta életéhez, ameddig ilyen eresz bástyái vannak az igazság elfojtásának. Tehát szenvedélyesen világgá akarja kiáltani az igazságot, mert

rabságunkból csak az igazság szabadíthat meg minket (Jn 8,32). Ezért háborodik fel annyira, ha valaki eltorzítja az igazságot és Szentlélek elleni bűnöknek nevezi ezt. Szenvédélyesen min síti is azokat, akik nem az igazságot keresik, hanem saját érdekeiket és elnyelvek. Jézus szerint gondolatnak, szónak, tettek összhangban kell lennie egymással s mindháromnak az igazságot kell megmutatnia. Csak az igazságot képviselő ember lehet Isten előtt igaz ember. Ilyen volt Jézus mindenáron és minden körülmények között. Még élete árán is.

Mivel annyian eltemetik az igazságot, egy ellenáramot indított el: az igazság feltárásának és felragyogtatásának áramát. Az emberiség akkor lesz boldog, ha nem hatalmaskodó és az igazságot elfojtó kiskirályok ülnek majd a trónon, hanem maga az igazság.

3.3. Nem aszkéta, hanem természetet és életet szeret

Keresztel János tanítványai is, a farizeusok is folyton számon kérték tőle a hagyományos aszkézis elmaradását, főleg a böjtölést. Noha mi tudjuk, hogy a böjtölését épp nagyon szigorú 40 napos böjttel kezdte, mégsem csodálkozunk a farizeusok kritikáján, hiszen valóban nem a böjtölés és nem a keresett és mutogatott aszkézis volt jellemző rá.

Igaz, a másik végletet is hamisnak tartjuk. Az iménti tábor ugyanis falánknak és borisszának nevezte, mivel nem egyszer látták őt résztvenni lakodalmakon, lakomákon. Hiszen szerette az emberek egymásratalálásának és örömeinek ezt a módját, többször az Isten Országának örömeit is lakomához hasonlította. Ráadásul első csodája is egy lakomán a víz borrá változtatása volt, és azt se felejtjük, hogy az elkel emberek lakomameghívásai adtak módot neki emberi kapcsolatok kiépítésére és nagyon sok tanítás elmondására. Azt sem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy a nem túltáplált tanítványok számára, akik néha kalásztépdesséssel enyhítették kínzó éhségüket bizony jól jött, ha ilyen lakoma-meghívásokon részesülhettek jobb falatokban és tölthették meg kielégítően gyomrukat.

Jóllehet ennyi szempontot tudtunk összeszedni Jézus mentegetésére, mégis az az igazság, hogy nem volt falánk és borissza, de az is igazság, hogy a fejezet címe bizony alkotórésze volt lelkületének. Tudta, hogy a szépet és jót Isten adta az embernek. Tudta elfogadni, tudott örülni neki. Nem látott bűnt abban, ha élvezi. Az éltszentséget nem a rendkívüli önmegtágadások gyötörgetésében látta, hanem az irgalmas szeretetben. Viszont szent igaz, hogy amikor a Lélek ügye, az Isten Országának építése nagy erőbedobást kívánt, akkor ennek annyira alája tudta rendelni a testet és a testi örömeiket, hogy akár teljesen is félretolta ezeket.

Természetszeretete akár legendás is lehetne. Nemcsak azért, mert imáit is segítette a hegyi távlat és csend, hanem főleg azért, mert tanítása tele van tisztelettel természetével, sok-sok megfigyelésének nyomaival. Ezekben a természeti szépségekben és gazdagságokban Atyjának gondviselését látta. Ezért

olyan közvetlenek és valóságos példabeszédek. Úgy szerette és úgy látta a természetet, hogy mögötte mindig az Isten jóságát és szeretetét vette észre, és mutatta meg nekünk is. Jézus lelkiségére vetettünk 3x3 azaz kilenc szempontból egy-egy pillantást. Három lelkületi alapállására, három gyakorlati összetevőre és három színre elemekre. Most Jézus lelkiségét tükrözve használva megvizsgálhatjuk saját lelkiségünket. Legkevésbé az alapállásban lenne szabad eltérnünk tőle, és legjobban a színre elemekben térhetünk el.

1974

*****

MLECSEKOV ANGEL

AKI TELE VAN SZENTLÉLEKKEL, ABBAN MEGTESTESÜL AZ ISTEN (Mt 1,18-24)

Gábor angyal közölte Máriával, hogy a Szentlélek erejéből fog fia születni. Általánosságban is megfogalmazhatjuk: aki tele van a Szentlélekkel, abban megtestesül az Isten. Mária egész életében Istenre figyel, Isten akaratát teljesítő ember volt. E két dolog révén telítődhet az ember legjobban a Szentlélekkel. A Szentlélekkel való nagyon szoros telítettség révén meg is fogamzott benne az Ige: benne testet öltött az Isten. A Szentlélek mindenkit teljesen be akar tölteni és ilyen módon az Isten mindenki testet akar öltetni.

Mennyire vagyok telítve a Lélekkel?
Az én életemben megtestesül-e az Isten?

Sokan azt gondolják, hogy Jézust elfogadni csak örömet jelent. Aki igent mond Jézusra, annak vállalnia kell az azzal járó megbélyegzést is. Kockára kell tenni érte a jó hírét is.

Minden id k kereszténye csak így vállalhatja Jézust: ha kockáztat érte. Vállalnunk kell érte sok minden mást. Például a lenézést, a szegyént. Csak így lehet igazán a miénk és így adhatjuk Öt másoknak.

Milyen megbélyegzés ért már Jézusért?

Jézus neve megment, az önközpontúságtól, és a magunknak élést l. Ily módon ugyanis az evilág fiai élnek. Jézus úgy akar megmenteni az evilág szellemét l, hogy fizikailag ugyan a világban hagy minket, életformánk szerint azonban kiválaszt onnan, hogy már az Ő életét: az odaadott életet éljük. Ez a másokra figyel , a másoknak odaadott életet jelenti. Ez a másokra figyel , a másoknak odaadott élet lesz az embereket összekapcsoló, ez lesz szeretetközösségeket formáló. Ennek nyomán jelenhet meg a Földön – akár emberiség méreteiben is – az Isten élete. Jézus az imént leírt megmentését hozta közénk.

Hagyom-e magam megmenteni Jézus által?
Mit l kellene Jézusnak legsürg sebben megszabadítani engem?
Imáimban könyörgök-e ezért a szabadításért és akaratomat ebbe az irányba feszítem-e?

Az igaz ember: Isten akaratát felismer és megtev . Isten csak úgy tudja végrehajtani eredeti tervét, ha van ráfigyel és vele azonosuló ember, aki végrehajta azt, amit megálmodott róla.

Isten csak az rá figyel és az akaratát megtev emberrel tudja építeni Országát.

Milyen hamar eltanulja az ember a világban eligazodás játékszabályait! A kisgyerek még oly aranyos, de ma már tíz éves korára rafinált felnőtt lesz. Már ami érdekeinek kimódolását illeti. Kés bb még jobban tudja, hogy hogyan kell átsiklani a kényes pontokon, hogyan kell semmit sem kockáztatva és minimális energiát befektetve hamar el re jutni. Az önzés nemcsak polgárjogot nyert, hanem egyeduralmat. Még fölényes és önelégült mosoly is kíséri ezt a másokat lekörözést, sokszor másokat átejtést.

Aki kilóg a sorból, az Istenhez igazodik, s t mindenkifelett Istenhez igazodik!

Amikor ma gyakran panaszkodunk, hogy milyen rossz a világ, ez azért van, mert nagyon kevés az Istennek tetsz ember. Sajnos az ember másnak akar tetszeni és nem Istennek. Olyan embereknek engedelmeskedik gondolkodás nélkül, akik az ellenkez jét teszik annak,

amit Isten akar. Így nem az Isten akarata valósul meg a világban, hanem annak ellentmondó, vagyis a sátáni terv. Hiába imádkozzuk, hogy „jöjjön el a Te Országod, legyen meg a Te akaratod”, ha közben nem az akaratát tesszük.

Az igaz ember az a csatorna, amelyen keresztül belezuhog a világba az Isten akarata.

Már a teremt így tervezte, Jézus ezt még hatékonyabbá igyekezett tenni: minden ember a Szentlélekbe merítetten éljen. Más szóval ez azt jelenti, hogy a Szentlélek bennünk legyen, mi a Szentlélekben és mindez egyre teljesebben történjen. Akkor fog megújulni a Föld színe, ha egyre több ilyen ember népesíti be. A Szentlélekbe merített emberek úgy gondolkodnak, úgy éreznek és úgy tesznek, mint az Isten. Az ilyen emberek között áramlik az Isten-szeretet élete.

Aki id t szán arra, hogy a csendben éppúgy, mint az események sodrában figyelje Isten jeleit, kutatva Isten akaratát és életében ezt meg is valósítja, az másokkal is közölni fogja Isten szándékát.

Az Isten szavát hirdet nem építhet szavaiból légvárakat. Neki a súlyos valóságot kell hirdetnie. A valóság nagyszer ségét is. Meg annak mérhetetlen komolyságát is.

Igaz ember vagyok-e?
Kutatom-e Isten akaratát?
Lehetek-e igaz ember, ha az Istenre nem figyel nek engedelmeskedek?

*****

VINCZE GABRIELLA

HOZZÁSZÓLÁS ORGANIKUS / SZINERGIKUS BOKOR TÉMÁBAN

Ma reggelire a bölcsek követ rendeltem a szobaszervizt l. Sajnos, hiába. Nem jött, nem hozta. A kigondolom, kimondom és megtörténik - ez a mesék birodalma. A mai napra azt a feladatot kaptam, hogy továbbgondoljam és kimondjam. Mit? Náczi írását.

Organikus - ez a mai kulcsszavunk.
Mit jelent ez, akkor, ha nem a szótárakat, hanem józan eszünket vesszük el , azt használjuk? Csak annyit, hogy néhány bokros, életvitel-szer dologra, amire valaha nemet mondtunk, mostantól igent mondunk. És fordítva. Náczi ezt úgy fogalmazta, hogy a megtartó és a gátló

elemeket szét kell választani.

Miért tesszük ezt? Meghasonlottunk, szembeköpjük magunkat, valamikori eszményeinket, sárba tiporjuk és megrugdossuk elveinket? Valamikor írtam egy tanulmányt organikus mátrix címen. Mára már az a tanulmány elavult. Mi az, ami ezt mondhatja velem? A tapasztalataink, a tapasztalataink kiértékelése. Náczi többoldalas indítása éppen erre visz ma minket. Hosszú évek óta ez a KVT az, ami választ kereshet a jövővel és a múlttal kapcsolatban megalapozottan feltehető és feltenni szükséges kérdésekre.

Mik azok, amikre valaha nemet mondtunk, és most eljött az ideje a felülbírálatnak? Nem az alapelveink ezek, hanem bizonyos elveink és gyakorlatunk. Pontosabban is fogalmazhatnám: a bénító elveink és ebből következő bénító gyakorlataink.

A magam számára év elején megfogalmaztam, hogy mi a Bokor. A Bokor autonóm közösségek strukturált hálózata. A Bokor egészét a bokorközösségek tagjai alkotják. Bokorközösség tagja lehet mindenki, aki a názáreti Jézus evangéliuma alapján az Örömhír megismerésére, megélésére és továbbadására teszi fel az életét.

Az, hogy organikus-e vajon egy strukturált, autonóm közösségekben álló hálózat, nem evidens. Az autonóm közösségek önmagukban - talán azoknak tekinthetők.

Az, ami nem organikus, szerves, sőt: étellel teli, az békés, vagy csökkent funkcionalitású. A diagnózis nem elég, terápia is kellene. Hol vannak a tünetek? Melyek ezek?

Számos napon át sokféle írással készültem. Végigvettem Náczi pontjait, ki akartam térni a kulcsmondatokra, hogy jól kapcsolódjak a szöveghez. Aztán a félkész termékeket elvettem, és más alapokon újra- és újrakezdttem. Bátorság nélkül nem érdemes. A mostani bátorságot Jozsóval való keddi beszélgetésünkben merítettem.

Ne kövessük el tovább magunkkal, se a harmadik-negyedik generációval azt a hibát, (azokat a hibákat), amit velünk elkövettek, és amiket mi elkövettünk. A Bokor, ahogy a társadalom is, férfiak által dominált. Piarista szerzetes tanár alapítónk – Jézus nyomán - a 20-50 év közötti férfiakban látta elsősorban a halászterületet, elég volt, ha a feleségek szíve a Bokorban dobogott. Gyerekpasztoráció? Nyet.... Majd a család neveli a gyereket. Gyerektábor? Pótcselekvés. Mi ezt nem tudjuk, csak a Regnum. Keresztel? Majd felnőttkorban. Bokorgyerekekben álló kisközösség? Hozott külső anyagból kell dolgozni, nem a sajátból, másokért, nem magunkért kell élnünk. A különböző életjelenségekkel való foglalkozás káros növekedés. Nem tudom a terjedelmi és az időkorlátok miatt árnyalni a képet.

Az idő nem magunkra, összejárásokra, barátkozásokra, közös dolgainkra kell fordítani, hanem másokért, kifelé kell élnünk. Elfogadtuk, megszoktuk. Most, ennyi évtized után pedig kedvetlenek vagyunk. Gyerekeink és

unokáink közül sokan nincsenek velünk. Jó emberek lettek, de a számunkra fontos felismert igazságok, a közösségi élet, az életbevágó dolgok nem részei az életüknek. Nem lehetünk érzéketlenek erre a fájdalomra, ami mindnyájunkat gyötör. Nem mehetünk tovább az úton rezzenéstelen arccal, és azzal a biztos tudattal, hogy de nekünk akkor is igazunk van, volt és lesz.

Náczi biztos hagyja időt majd arra ezen a találkozón, hogy sokan sokféle módon kifejtsek, miért egyoldalú ez a beállítás. Zene lesz füleimnek, hiszen tudom, hogy maga, Gyurka bácsi hányszor ugrotta át saját árnyékát is, mutatott hihetetlen gondolati és tartalmi fejlődést saját magához képest az évtizedek alatt. Megismerte és értékelte a házasság és családos tapasztalatokat, legyenek azok saját tapasztalatai, vagy másoké. Hajlandó volt szembenézni hosszú élete során a felmerült kérdésekkel, és elveinek feladása nélkül azt mondani, hogy: - „akkor ezt még nem így láttam”.

Legfontosabbnak gondolom ma, hogy ebben vegyünk példát róla, és kövessük. Jó tíz éve próbálkoztunk már ezzel. 1972-ben piarista szerzetes tanár Alapítónk a Bokor felépítését ágakba szervezte. 12 közösségvezető alkotott egy ágat. Az ágakat az életviszonyok változása megtépázta, csonkolta, felbomlással fenyegette. Az átrendeződött szerkezet átalakítását ekkor - organikus alapon - az egymással kapcsolatban lévő közösségekben régiókba szerveztük. Ennek már tíz éve is van talán. A régiók működnek is, nem is. Fúziók sora indult meg. Most megint változás előtt állunk. Mernünk kell változni és változtatni.

Felértékeljük ezért ma számunkra a múltban és a jelenben együtt gondolkodók tapasztalatainak szerepét és jelentőségét. Ez az a hozzáadott érték, amire támaszkodhatunk. Örüljünk eredményeinknek, tartsuk számon őket, mert ebből méríthetünk energiát.

Ami nem ment, az lehet, hogy nem az akarás, az elkötelezettség, az odaadottság hiányából fakad/fakadt, és nem is bűn, mulasztás, hanyagság vagy hiba következménye. Szerepe van azoknak a körülményeknek és hatásoknak, amiknek a Bokor ki volt téve az ötvenes évektől kezdődően. A katolikus gyökérség, a neveltetés, Gyurka bácsi piarista szerzetessége és tapasztalati világa szintén átértékelésre szorul.

Mai kulcsszavunk: organikus. Nem elég, hogy egy szervezet rendezett. Még az sem elég, hogy a tagok egymással kapcsolatban állnak, kölcsönhatásban vannak. A fejlődéshez, problémáink megoldásához ez még mindig kevés. Nem vitatható el az a személyi teljesítmény, az az értékteremtés, ami nyilvánvaló és tiszteletet parancsoló, és valamennyi bokortagra jellemző. De nem itt van a lehetőségek vége: ez a kezdet.

Célként fogalmazhatjuk meg azt, hogy olyan bokrot szeretnénk, ami szinergikus, együttműködő és értékteremtő. Együttműködésünk következtében így

nagyobb teljesítmény, magasabb eredmény jön létre, mintha külön-külön cselekednénk.

Jelenleg sajnos disz-szinergikus hatások megjelenésének és érvényesülésének vagyunk a tanúi. A disz-szinergiát a szinergia ellenpólusaként értelmezem. A disz-szinergia nemcsak akadályozza az értékteremtést, hanem az elérhet vagy már elért értéket is csökkenti.

A disz-szinergia pusztító hatásának nyomán erőfeszítéseink ellenére nem növekszünk, nem fejlődünk, nem szaporodunk, hanem fogyunk. Nem volt elég a megtartó erőnk, az életerőnk. Nem volt organikus, életet vonzó és erős a Bokor - mint olyan.

Közösségtársaim gyerekeit, unokáit nem nagyon ismerem. Nem járunk össze. Mit csinálnak? Hogy élnek? Évente a lelki gyakorlatunkon esti beszélgetés keretében próbálom felzárkózni az aktualitásokhoz. Gyerekeik közül van, aki megbántódott. A vidék - Budapest bokorrészek kiegyensúlyozatlan jelenlétét a Bokor életében, nyilvánosságában Budapesten elegáns volt nem észrevenni, vidéken pedig toleránsnak illett mutatkozni. A vidéki fiatalokban keletkezett „én nem vagyok fontos...” érzéssel esetleg tudnánk, akarnánk kezdeni valamit?

A már elért értéket, eredményt koptató, csökkentő tünet, hogy nincsenek velünk:

1. gyerekeink, unokáink, akiknek gondos nevelése mennyi energiát, odafigyelést, szeretetet igényel, igényelt.

2. azok a bokortagok által létrehozott közösségek, akik nem mernek, nem akarnak deklaráltan ide tartozni. Jellemzően papok közösségei.

Hogy viszonyulunk ehhez? Belenyugszunk. Mit csinálunk? Így jártunk. A mi autonóm közösségünk működik. Kik meg elfogyogattak. Hogy venné ki magát, beleszólásnak számítana, ha megnyilvánulnánk - gondolják, mondják sokan, sokféleképpen.

Nincs. Micsoda? Pénz. Idő. A kettő együtt. A kettő együtt egyszerre, egy időben, egy személyben. Utánamenéshez bizony lehet, hogy mindkettő kellene. Békéscsaba, Nagyoroszi nincs kárhajtásnyira. De mit szólnának hozzá? Illemszabályaink nem tartalmazznak ilyen elemet - átnyúlás lenne a régiók fölött, között, alatt. Inkább hadd pusztuljon.

A fogyás véleményem szerint nem első sorban növekedési, hanem bánási kérdés. Át kell lépniük bizonyos szokásainkon, be kell vezetni új gyakorlatokat, elindítani új folyamatokat.

Bátortalan kezdeményezésünk volt ebben az évben, hogy meghívtuk a közösségvezető-képzett végzeteket egy beszélgetésre napra Pécelre. Öcsi közössége látott minket vendégül. Nagyon sok gondolattal gazdagodtam. Ismeretlen területen mozogtunk valamennyien.

Magunkra nem költünk. Higgyétek el, eléggé meglátszik rajtunk. Nem elnyös. Sírógondozáshoz benn van elég ez a topis szerelés - mondanák azok, akik elmentek már a

Bokorból, mert „több eszük van”, mert van „magukhoz való eszük”. Jut eszembe: hiszen ez nekünk is van. Azért vagyunk itt együtt. Azért dolgozunk, gondolkozunk.

A pozitív kölcsönhatást, amit az organikus Bokornak fel kellene mutatnia, jelenlegi Bokor-szokásaink, kialakult gyakorlataink nem segítik, hanem gátolják. Tapasztalataink alapján tisztán látszik, hogy problémáink jelentős része abból ered, hogy nem foglalkoztunk eleget és kell szinten önmagunkkal. (Sajnálunk erre az időt. Esetleg a pénzt. Esetleg egy eredeti gondolatot. Rosszul mutatott valaha a napi időelszámolásban egy ilyen tétel.) Másik része pedig doktrínáink merevségéből adódik. Ezen változtatni nem egyszer, de nem is lehetetlen. Pontosán meghatározott normarendszerünket illemszabályok foglalták össze. Ideje a tapasztalatok alapján szokatlannak tetsző, de hatékony, új gyakorlatot bevezetni, elvé tenni magunk körül a világot. Elvesszük, szinergiát létrehozó együttműködést létrehozni.

Van-e mit tenni szerény határfokunk miatt? - kérdezi a KV titkára. Hogyne lenne! Vannak tapasztalataink, és vannak olyan mérföldköveink a múltból, amire támaszkodhatunk. Ilyen pl. Bajnok Dani korábbi eladása, ami továbbgondolásra érdemes.

Szent teheneinket ne kerüljessük tovább, használjuk józan eszünket. Ennek egyik első jele, ha szakítunk azzal az elmélettel és gyakorlattal, miszerint a fiataljaink majd maguktól tagozódnak be a Bokorba. Tudhatnánk, semmi sem megy magától, ami fontos, vagy értékes. Mindent tegyünk meg annak érdekében, hogy kedvük legyen benne élni. Nincs olyan szervezet, amelyik megengedné magának azt a luxust, hogy a fiataljaival nem foglalkozik. Mi se legyünk ilyenek. Látszik a tapasztalatokból, hogy nagyon fontos:

1. a kisgyerekeknek a gyerekközösségek létrehozása, ugyanakkor

2. fiataljaink számára a Bokor gyerekeiben létrehozott kisközösség vezetése

3. közösséglétrehozási gyakorlatban a Bokor-gyerekek elnyit élvezzenek - amíg van bokorgyerek, azokat kell közösségbe hívni,

4. a nyári gyerektáborok gyakorlatának visszaállítása projektszerű módon, - Rauscher Anna közösségének javaslata alapján

5. közösségvezető-képzett végzetek utógondozása, támogatása

6. Tanos Andris panasza: nincs hova hívni az egyetemista társakat - a KV hozzon létre ilyen helyet az érintettek bevonásával.

Folytatni kell azt az idején elkezdett gyakorlatot, melynek során a különböző korcsoportú gyerekek foglalkozásokon, beszélgetéseken vesznek részt.

A nagyszülői tevékenység újraértelmezésre szorul,

1. unokáinkért is felelősek vagyunk, másképp, mint szülőként.

2. az organikus bokorban unokának kell tekinteni minden bokorgyereket, ha nagyszülői korban vagyunk.

3. meg kell találni a fiatalok közösségi találkozóinak zavartalanságát biztosító tevékenységeket a gyerekekkel, igény felmerülése esetén.

A nagyszül i tevékenység újraértelmezésre szorul, és emellett a szül i is - ha úgy gondolják. Projektszer m kódésre térésre van szükség, ahol ez indokolt - Cs. Robi el adásának és Rauscher Anna közösségének második díjat ér tanulmánya alapján.

Projektszer a m kódés: ha egy adott feladat elvégzésére irányul. Van kezd id pont, és van a befejezésnek határideje. A feladat teljesítésekor a feladatot vállaló felszabadul. Rauscher Anna közössége felvázolta azt a lehet séget, hogy valaki csak egy adott feladatra kötelezi el magát, nem érzi alkalmasnak magát arra, hogy élethosszig tartó közösségvezetést vállaljon. De szívesen dolgozik belátható id keretben. A gyerektáborok éppen ilyen projektszer feladatok.

Cselekv nap - Tájékban

Régiós és közösségi nyilvántartás. Kapcsolat- és bizalomépítés. Nem biztos, hogy csak a régiók fúziója hozhat megoldást az elöregedett, vagy elnéptelenedett régiók problémájára.

Van célunk. A názareti Jézus evangéliuma alapján az Örömhír megismerése, megélése és továbbadása autonóm tanuló kisközösségek strukturált hálózatában, szinergia elérésének biztosításával.

Végezzünk szent teheneinkkel, azokkal a szokásainkkal, melyek bezárnak minket az autonóm kisközösségi létbe, és nem engedik élni a normális, fejl d , étellel és örömmel teli organikus bokor mindennapi, de nem közönséges életét.

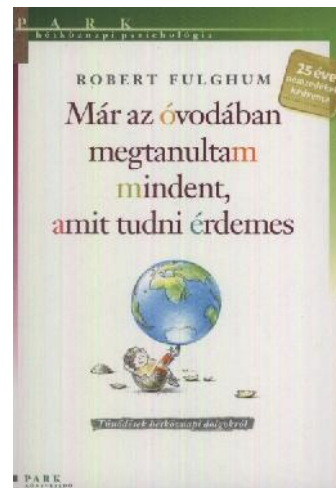
*****

MÁR AZ ÓVODÁBAN MEGTANULTAM MINDENT, AMIT TUDNI ÉRDEMES

Nem nagy dolgokról, csak amolyan hétköznapi kis ügyekről esik szó a kötetben: mit jelent egy szül halántékú apának, ha – a családi fészeken kirepült – gyermekei egykori Valentin napi ajándékára bukkan a könyvek mögött, s ez a – másnak jelentéktelen – bumfordian összeragasztott emlék mennyi er t adhat a bioritmus leszálló ágában. Egyszóval minden t lünk függ, magunkban hordozzuk annak lehet ségét, hogy jól érezzük magunkat a hétköznapiakban, s ha már így adatott, miért ne éljünk vele?

A szerz olyan életbölcsekre hívja fel a figyelmet, amelyek alapjai már kisgyermekkorban elsajátíthatók lennének. Ha ezeket a „viselkedési szabályokat” valóban minden ember idejében megtanulná, jobbá válhatna a világ.

(FULGHUM, Robert amerikai író, unitárius lelkész, pedagógus.)

AZ ORDÍTÓZÁSRÓL...

A Csendes-óceán déli részén, a Salamon-szigeteken a bennszülöttek a favágás egy különös módját zik. Ha a fa túl nagy ahhoz, hogy fejszével vágják ki, ordítással döntik le. (Nem tudnám most hirtelen el keresni az újságcikket, de esküszöm, hogy olvastam valahol.) A varázserej favágók pirkadatkor felkúsznak a fa tetejére, és teli torokból üvöltönek egy nagyot. Ezt aztán harminc napon át minden reggel megismétlik, míg végül a fa elpusztul és magától kid l. A kiabálás állítólag megöli a fa szellemét. A sziget lakói azt mondják, a módszer eddig még mindig bevált.

Ó, micsoda naiv ártatlanság, mily elb vől en primitív szokások! Fákkel ordibálni, na persze. Micsoda primitívség! Igazán sajnálatos, hogy nem ismerik a modern technika és a tudományos gondolkodás vívmányait!

Én? Szoktam kiabálni a feleségemmel, a telefonnal és a f nyírógéppel, a tévével, az újsággal, a gyerekeimmel. Többen állítják, hogy láttak már az öklömet rázva az éggel is üvöltözni.

A szomszédom sokat kiabál az autójával, idén nyáron pedig egyszer egy egész délutánon át ordítózott egy létrával. Mi, modern, tanult, városlakó népek, kiabálunk a járm vekkel, játékvezet kkel, számlákkal, bankokkal, gépekkel - a gépekkel különösen sokat. Ez utóbbiaknak, valamint rokonainknak jut a legtöbb kiabálás.

Nem tudom, mire megyünk vele. A gépek, a tárgyak csak hallgatnak, mintha mi sem történt volna, még a rugdosás sem használ mindig. Ami pedig az embereket illeti, nos, azt hiszem, a Salamon-szigetek lakóinak igaza van. A kiabálás bizony megöli az él lények lelkét.

Furkósbotok és kövek összetörhetik a csontjainkat, de a szavak szívünket törik össze...

GÖRGEY GÁBOR

HANGULATOS TÁRCA

Ezen a reggelen G. arra ébredt, hogy csicseregnek a madarak. (Na jó, nem madarak, csak verebek.) Miért nem csicseregtek eddig? Vagy tán csicseregtek, csak nem hallotta meg? Tehát vagy a madarak (verebek) hangulata lett jobb, hogy egyszerre csicsérgésben törnek ki. Vagy eddig is csicseregtek, csak hát neki lett jobb a hangulata, és most egyszerre megnyílt az a hallójárata, mely kifejezetten a csicsérgést vezeti be abba a micsodába, amit úgy hívnak, hogy G. El is határozta, hogy, ma jókedv lesz. Szilárd elhatározását csupán az árnyékolta be, hogy eszébe jutott: ma karácsonyi tárcát kell írnia. Nagyon szépen kell a madaraknak csicseregniük – hát még a verebeknek! –, hogy ez el ne rontsa a kedvét. Ráadásul ha már így ébredt, ilyen madárcsicsérgésbe mártva, akkor természetesen szó sem lehet valami rosszkedv, zsémbes tárcáról, haragos dörgedelemről a honi állapotok miatt: növekvő szegénységről, nyomorgó nyugdíjasokról, pöffeszkedő újgazdagokról. Ilyen tárcát nem írhat karácsonyra. Hangulatos, jókedvű tárcát kell, madárcsicsérgéssel.

Ez ismét megingatta kissé szilárdan elhatározott jókedvét, mert semmit sem utált annyira, mint jókedvű tárcát írni madárcsicsérgéssel. Érdekes, még mindig csicseregnek. Tehát nem volt ébredési hallucináció. Kár. Mert akkor remek tárcatémául szolgálhatna, mennyire jellemző, hogy manapság már a madarak (verebek) sem csicseregnek, itt tartunk a technokrata újkapitalizmus sivar útvesztésében. Legfeljebb a bensők, odabent a lélek csicsereg csupán, mert már ezt sem kaphatja meg az ember ebben az országban, hallucináció útján kell saját magának madárcsicsérgésről gondoskodnia. De ez most nem hallucináció, állapotolta meg G. Nincs segítség, hangulatos tárcát kell írni.

Itt van ez a kis füzet, melybe tizenvalahány éve fel szokta jegyezni megírandó témáit. Ilyen nehéz pillanatokra. Na nézzük. Azt mondja, hogy „Szárzöldi házasság”. Csak tudná, mi lehetett ez. Valami tengerésztema talán? Azután itt van ez: „Randevú, eszpresszó, toalett, szülés”. Sejtelmes és megrázó. De micsoda? Utána az áll, hogy: „Államosítani kellene az államot”. Na, ennek semmi köze a madárcsicsérgéshez. De nicsak! Már megint az állam: „Ha az állampolgár csak egy töredékét engedné meg magának, amit az állam vele szemben megenged magának – életfogytig börtönre ítélnék.” Ez aztán igazán nem karácsonyi téma. Odébb: „A pénzügyminisztériumban minden héten a hasára üt valaki, és kitalál egy adónemet. Természetesen bevezetik!” Úristen! Emlékszik, ezt legalább tíz éve írta ide. Közben sarkaiból fordult ki a világ, csak ez nem változott. Hát nem akad egy átkozott hangulatos téma ebben az átkozott füzetben? Ez meg itt azt mondja, hogy: „Autista nemzet vagyunk”. Na, már csak ez hiányozna, ilyesmit írni. Mind, akik foglalkozással en

magyarok, egyből rárohannának. Legjobb, ha ki is törli a füzetből.

Madárkái! Fene essen a csörötökbe, nem csicseregnetek a fülemben azt is, hogyan találom megfelelően hangulatos témát a nyavalyás csiripelésekhez? Ez így nem megy: csak belecsicseregni a világba, behajszolni az embert a jókedvébe, és azzal kész, otthagyni a pácban, fájjon a derékjében egymaga, birkózzék meg vele, ha tud! Nem becsületes eljárás ez, madárkái!

G. úgy döntött, fizesz egy jó kávé. De a konyhában kiderült: három szem van az asztalján. Most mehet a kávéért! Csoda, ha nem halad a tárcáírásban?

Az ABC-ben az elte csoszogó öregember tíz deka párizsit kért egyben. Azért kérte egyben, mert akkor nem kell a szeletek hámozásával külön bajlódnia; a feltornyozott sörösrekeszek védelmében ugyanis, még mielőtt a pénztárhoz ért volna, a héját egyben letépvé, mohón tömte magába a párizsit. A „Francia fogoly” – jutott G. eszébe Pilinszky 1947-es iszonyú remekműve: „Ha fuldokolva is, de falt tovább – és egyre még, és mindegy már, akármit – csak enni, bármit, ezt-azt, önmagát!” G. rémülten kapta el fejét, ahogy tekintete az öregemberével találkozott. „Ne árulj el!” – könyörögte a két egérszem.

Mikor G. leemelte a polcra az Eduscho kávécsomagot, pár lépésnyire meglátott egy kopottas eleganciájú idős asszonyt, amint két töpörödött zsemlet csúsztat a retiküljébe, ugyanazt a rémült egéretekintetet jártatva körül, mint az öregember. „Megérdemelt nyugdíjaséveiket élvezik, a kapitalizmust megdöntött szocializmus negyven éve után, a szocializmust megdöntött kapitalizmus negyedik évében!” – motyogta G. felindultan, amikor egy idős asszony húsz deka farhátat kért, és a hentes felröhögött: „Mi az, néni, lagzi lesz?” G. nem röhögött, hanem hazament, és megfizeszte a kávé. A csészével odaállt az ablak elé, hogy jobban hallja a madarakat. De a madárcsicsérgés megszűnt! Tehát mégiscsak hallucináció volt. Leült az írógéphez, és írni kezdte a tárcát:

„Ezen a reggelen G. arra ébredt, hogy csicseregnek a madarak. Hát persze, hiszen közeledik a karácsony...”

(In: Görgey Gábor: Tiszta ország - Elektra Kiadóház, 2002)

